

Julen
2008

lilla tidningen

Gruppårsändelse till hushållen i och kring Söderköpings kommun

Foto: Fotograf Thomas Pettersson

Årets golfklapp!

2 heldagsgreenfee 2009 inkl. banguide

www.soderkopingsgolf.se 011-705 79

395:-

erbjudandet gäller t.o.m. 12 dec 2008

ANNA DOLL
SÖDERKÖPING
www.annadoll.com
webshopen har öppnat

”ändan bar”

Ryssland är mitt uppe i en militär upprustning. Georgienkrisen visar att Ryssland intervenerar där militärt motstånd är svagt. Genom att hänvisa till att man skyddar ryska intressen och ryska medborgare går man till verket.

Mellan Kaspiska havet och Svarta havet går en strategisk petroleumledning över Georgiskt landområde. När Ryssland, med hänvisning till att skydda sina intressen, angrep Georgien intog de hamnstaden vid ledningens slutpunkt vid Svarta Havet. Även mitt i landet, mitt över ledningen, tog man också områden. Inga områden har Ryssland visat avsikt att lämna. Allt handlar om makt över tillgångar. Liknande den makt främst USA skaffat sig över oljetillgångar i mellanöstern.

I för Ryssland intressanta områden utanför dess gränser, tilldelar man nu före detta ryska medborgare nya ryska pass. Varför? frågar man sig oroligt. Kan det vara för att få nya anledningar att ”skydda ryska intressen och medborgare”? Följdfrågorna hopar sig...

Ryska ledningen vill göra Västeuropa beroende av ryska leveranser, främst rå-varor som olja och gas. Att beroendet används för påtryckningar och sanktioner har vi redan fått erfa. Ukraina är ett sådant exempel. Polen också, vad jag minns. Ännu har det i huvudsak gällt före detta sovjetockuperade områden. Men framstötarna mot Centraleuropa fortsätter. Gasledningen genom Östersjön är ett sådant exempel. Alldeles intill Gotland. Långt in i svensk ekonomisk zon. Ryska intressen inom svenska alltså. Ryssland har redan signalerat att ryska flottan ska skydda dessa intressen. Till detta skall läggas stora ryska investeringar i hamnanläggningar i Slite på Gotland. Ur säkerhetssynpunkt ett fullständigt dåraktigt avtal som

Slite kommun ingått med ett stort ryskt oljebolag. Gotland är helt utan svenskt försvar. En munbit för en stormakt som vill ”säkra sina intressen”.

Nyligen aviserade Moskva också att man ämnar flytta fram kärnvapenarsenal till Kaliningradområdet vid Östersjön.

Det mullrar alltså.

Den alltmer hårdföra ryska expansionspolitiken, i kombination med upprustning, alltmer politisk centralstyrning och undertryckande av opposition, målar en hotfull bild av framtiden.

I dag har vi ett ”före detta” försvar. Det enda vi egentligen har som på marken kan möta en motståndare är hemvärnet och den lilla trupp som ständigt är utomlands. Några tusen man är inget invasionsförsvar. Hur försvarar man Sverige från Afganistan?

När påtryckningarna kommer har vi alltså inget att sätta emot. Inte heller kan vi räkna med stöd från militärallianser i väst. Kan inte vi bidra med hjälp då andra behöver, lär de inte hjälpa oss.

Hela vårt tidigare moderna invasionsförsvar kostade inte mer än dagens ”sandlådeförsvar”.

Den uppenbara sanningen är den att vi svenskar står med ”byxorna neddragna”.

För att leva i fred och frihet måste vi ha försvarsresurser. Det är den bittra sanningen.

Vi behöver ha ett så starkt försvar att ett angrepp på oss bedöms så kostsamt att det inte är värt försöket. Dit måste vi komma igen.

Någon har sagt: Ett land har alltid en armé – sin egen, eller fiendens.

Vidar Jansson

Vidar Jansson

Borum Dammsätter
614 90 Söderköping
0121-42135
(fax 0121-42141)
mobil 070-3108370

e-post
info@lillatidningen.com

Hemsida
www.lillatidningen.com

Ansvarig utgivare
och redaktör
Vidar Jansson

Artiklar och insändare
helst som e-post
eler via vår hemsida
www.lillatidningen.com

Layout
Vidar Jansson

Grafisk produktion
Vidar Jansson

Tryck
Pressgrannar AB

Gruppförsändelse
till hushåll i och områden
kring Söderköpings kom-
mun

Tidningen är religiöst och
partipolitiskt obunden

av Dag Södling **Nytt hopp för glesbygden?**

Sedan mitten på förra århundradet har vi varit med om en hisnande snabb utveckling. Även om den på många vis gynnat de flesta, så framstår dess kostnader som orimligt höga. Med hög levnadsstandard har följt ökad ohälsa. Svenskarnas hälsa var långt bättre under krigsåren på 1940-talet än nu, konstaterades nyligen. Arbetet har blivit fysiskt lättare, men förslitning, inte minst psykiskt ökar oroväckande. Ja, listan över utvecklingens konsekvenser är lång och knappast uppmuntrande.

En av utvecklingens stora förlorare är glesbygden. Strukturomvandlingen från 1900-talets mitt gick här hårdare fram än på de flesta andra håll. Jag har tittat på hur hårt den drabbade vår kustbygd. Avfolkningen är nog det mest påtagliga. Folkmängden och tillhörande ekonomi i församlingarna har krympt så långt, att en storförsamling för hela kommunen är på gång. Småbruken är borta sedan länge. De bönder som är kvar i kommunens utkanter sliter med allt fler sidoarender. Jordar mera centralt brukas av en handfull stora jordbruksföretag. Dessbättre läggs inte längre stora arealer i träda och betesdjuren ute i hagarna har blivit fler.

I glesbygden var mångsyssleri en självklarhet. Lite jord, skog, fiske, hantverk och affärsverksamhet gav hyggelig utkomst åt de flesta. Med den nya tiden såg man ner på mångsyssleriet som en efterbliven näringsform.

Det gällde att satsa stort och helst ännu större. Småskalig verksamhet ansågs inte lönsam. ”Det gamla östgötiska valspråket ”det tjäner inge’te! kom till flitigt bruk. Nu förväntades samhället och kommunen, med nya tidens betraktelsesätt, ansvara för att få igång utveckling. Staten och EU skapade med sina stödformer ett bidragsberoende, som särskilt bönderna dignat under.

I bygder där det förr fanns kompetens för de flesta behov, blev avtappningen mycket kännbar. Av väl ett dussin lanthandlare i skärgården finns ingen kvar, om man inte räknar några sommarbutiker som serverar turisterna. Lokala hantverkare har blivit en sällsynthet. Nu kommer de istället i karavaner av skåpbilar från städerna. Ekonomiskt och mil-jömässigt är det ju rena snurren.

Längre tillbaka var det naturligt för folk att hjälpa varandra när det behövdes. Att byta tjänster var ännu inte stämplat som svartekonomi och skatteflykt. Med den nya tiden försvann gamla samverkansmodeller och sociala mönster för hjälp och omsorg.

Fortfarande 50 år senare är bristen på initiativ och företagaranda i bygden påtaglig. Det är oftast inflyttare som svarar för nytänkande och som satsar på nya verksamheter. Inte sällan har de motstånd från omgivningen att kämpa sig igenom.

Glesbygder är olönsamma och bara kostsamma för

samhället, hävdar storstadscentrerade intressen. Det kan därför synas märkligt att staten och EU utformat ett landsbygdsprogram som sträcker sig fem år framåt, med ett sammanlagt stöd på 35 miljarder kronor. När man läser de olika programmens mål, kan satsningen upplevas som en 180-graders vändning från tidigare politik,

Programmets målsättning är att gynna företagsutveckling genom etableringsbidrag för småföretag som vill utöka. Särskilt vill man stimulera jordbruk och andra gröna näringar att bredda sin försörjningsbas och minska miljöpåverkan. Turismen framhålls som en stark utvecklingsfaktor.

Ett annat mål är ökad livskvalitet och områdesservice på landsbygden, också för att stimulera till ny bosättning. Stöd och mikrolån öppnar för nya landsbygdsföretag och expansion av redan etablerade.

Ett särskilt skärgårdsstöd riktas till företag på öar och i kustremsan. Det omfattar alla näringar utom jordbruk och fiske, som täcks in i de andra stödprogrammen. Nu blir det möjligt att söka stöd för investeringar i maskiner, byggnader, inventarier, arbets- och charterbåtar, liksom produktutveckling och marknadsföring.

Här finns alltså nya verktyg för utveckling i vår landsbygd. Men frågan är, om det finns nog initiativ och kraft ute i bygden att nyttja de nya möjligheterna att äntligen vända utvecklingen?

Dag Södling

**GOD JUL & GOTT NYTT ÅR
ÖNSKAR VI ALLA VÅRA PATIENTER**

**Söderköpings
Djurklinik**
ARTROKLINIKEN
Leg. vet. Krister Jullinder
0121-10065

www.animalartroclinic.se
animalartroclinic@telia.com

Familjen Sjölander satsar högteknologiskt i Fröberga gårds nya anläggning

av Sten Ahlbom

En djärv och kunnig familj har satsat på att skapa en helt modern ladugård för sina mjölkkor. Det var en helt ny byggnad som började byggas i april i år på Fröberga Gård. Den är stor - har yttermåten 35 x 42 m² - och kan ses nära till vänster om E 22 när man kör söderut från Söderköping strax före Hällakorset.

Det är far Sture just 60 och söner Johan, Erik och Martin Sjölander i åldrarna 27, 24 och 21 som tillsammans tar detta intressanta initiativ i påfallande god, glad och lugn gemenskap. Sture äger hälften av det nya företaget och de två äldsta söner delar på den andra halvan. Den yngste, som jag inte hade tillfälle att träffa, bidrar än så länge som anställd i verksamheten. Fröberga Gård har ärvts från far till son i många generationer.

Allt har tänkts i nya banor. Byggnaden innehåller en stor hall utan innerväggar för korna och ett par rum för personal och förråd. Ett kontor rymmer datorn, som är den tekniska hjärnan i systemet. På bilden som visar djurens utrymme ser man att hallen är uppdelad endast med kraftiga rör för avskiljning av olika funktioner. Detta ger mycket ljus och luft överallt. Att det är högt i tak bidrar till luftigheten liksom att det är gott om fönsteryta på långsidorna och i taket. Konstruktionen är avsedd för självventilation och den fungerar väl i hela volymen - inga fläktar alltså men bra luft och temperatur utan värmeaggregat.

Korna får väl plats och avgödslingen hamnar i breda rännor - gator - med automatiska gödselskrapor och rännor för urinen. Ammoniakluften hålls tillbaka tack vare de speciellt utformade rännorna med liten öppning mot luften. Golvet i varje liggbås är täckt med en liggkudde som framför allt skyddar kornas mycket belastade framknän när de lägger sig eller reser sig igen. Korna använder gatorna för att flytta sig i lokalen efter egen önskan - till "sitt" liggbås eller till maskinen som mjölkar

Byggnaden är stor och ljus. Djuren rör sig fritt och ställer sig själva i kö för mjölkning när de tycker att de behöver. Mjölkningsroboten skyntas till höger

Innan mjölkningen börjar har roboten lokaliserat alla spenar. Tvättat med borstar och desinfektionsmedel och håller här på att aptera för mjölkning

Johan och Martin Sjölander vid mjölkningsrobotens övervakningssystem

eller för att gå ut på bete under det halvår de kan beta ute. Johan berättar att de har anslutit sig till *Krav*, vilket innebär att det är många regler att följa - bl.a. att korna skall kunna vistas ute under 5 mån för att beta minst 50 % av sitt intag under den tiden och att mjölken uppfyller kvalitetskraven.

Det som gör en sådan här ladugård riktigt effektiv är en helautomatisk och driftstilig mjölkningsmaskin med hygienutrustning av hög klass inbyggd i alla led fram till och med leveransbehållare. Sådana maskiner - robotar - togs först fram i Holland för ca 15 år sedan och de första svenska installerades för 10 år sedan. Maskinen hittar spenarna genom att noga lokalisera kon som står i roboten genom att först förstå fram i Holland för ca 15 år sedan och de första svenska installerades för 10 år sedan. Maskinen hittar spenarna genom att noga lokalisera kon som står i roboten genom att först förstå fram i Holland för ca 15 år sedan och de första svenska installerades för 10 år sedan. Maskinen hittar spenarna genom att noga lokalisera kon som står i roboten genom att först förstå fram i Holland för ca 15 år sedan och de första svenska installerades för 10 år sedan.

Den maskin som Sjölanders valt är av generation 3. Det har säkert varit klokt att inte ha för bråttom. Mjölkningssystemet är mycket komplicerat. Så registreras exempelvis kons vikt under mjölkningen. Mjölklödet per spene per minut liksom total mjölmängd vid varje mjölkning kan avläsas på delar av hekto tillsammans med klockslag. Cellalet (antalet vita blodkroppar) i mjölken liksom den elektriska ledningsförmågan mäts också för de är mått på hur kon mår. För höga värden kan tyda på infektion. Har kon onormalt hög temperatur är det, som hos oss, tecken på sjukdom.

Ett annat nödvändigt system är det som ständigt håller reda på var varje ko finns i lokalen och vad den har för sig (aktiviteten mäts). Varje ko har ett lätt läsligt nummer som dessutom har en s.k. transponder som pratar med datorn om sådana uppgifter. En ko som visar låg aktivitet mår inte riktigt bra medan toppaktivitet troligen är tecken på brunst.

Vi får hoppas att kor inte är så känsliga för intrång i sin integritet som vi. All denna ständiga kontroll av varje djur ger nämligen en mycket bra möjlighet att hålla kon frisk och nöjd - säkert väl så bra som när mera gjordes manuellt. Därtill kan man välja larm-nivåer för viktiga data. Larm som utlöser när ingen övervakar korna går via telefon till bostaden och någon ansvarig.

Anläggningen är under inkörning och har krävt mycket arbete av familjen Sjölander och alla de specialister som har trimmat in de olika delarna. På min fråga om insatsen den senaste veckan svarade Johan, att han hade haft tolv timmars dag alla veckans dagar. När anläggningen är inkörd kommer korna att kräva ca 1½ - 2 tim varje dag. Övriga sysslor därtill ger en arbetsdag från kl 7 till 16. Tidigare delades arbetsdagen på två personer med tiderna kl 5 till 19 varje dag.

I dag finns omkring 60 ganska inboddade kor i ladugården. Fast jag inte tidigare varit i ladugården visades jag ett förstrött intresse från lugna kor. Några lite nyfikna andra lite försiktiga om jag gick lite nära i en foderränna. Besättningen ökas nu varsamt med högst 5 kor per gång för att inte stressa vare sig de nya korna eller de som varit där länge. Inalles skall det bli 70 mjölkande kor samt ytterligare upp till 10 andra.

Sjölanders är noggranna med att diversifiera sin verksamhet. Man äger exempelvis 230 ha skog och har utöver Fröberga tidigare innehav av 130 ha arrenderat ytterligare 110 ha åker för vall och spann-mål. Gården har också övertagit Johans tidigare verksamhet att föda upp halvårsgamla tjurar innan de går till slakt. Detta för att inte bli så beroende av prisfluktuationer, som är stora inom jordbruket beroende på förändringar i världen och av politiska beslut hemma och inom EU.

Sten Ahlbom

Historiska bilder efterlyses

I fortsättningen efterlyser lilla tidningen historiska bilder från tidningens hela spridningsområde.

Alla historiska bilder är välkomna. De bör spegla händelser, föremål, byggnader, företeelser och miljöer från förr. Att människor finns med på bilder är alltid ett plus, men inte ett måste.

Bilder kan antingen sändas till tidningen via e-post, om bilderna finns digitala, eller pappersbilder original eller kopior.

Digitala bilder bör ha en upplösning om minst 200 dpi.

Pappersbilder återsändes så snart de scannats in.

Det är naturligtvis så att vi också önskar veta något om bilderna. Antingen skriver ni själva eller så tar vi kontakt för att samråda om lämplig bildtext.

Vi förutsätter att lilla tidningen fritt får publicera bilder som inkommer.

Med det här uppropet hoppas vi kunna bidra till att sprida kunskap om gångna tider till nuvarande och uppväxande generationer.

Sänd bilder till oss. Dina bilder kanske är unika!

Glöm inte att skriva avsändare med er adress samt telefonnummer.

För kontakt med oss gäller:

E-postadress info@lillatidningen.com

Postadress
lilla tidningen
Borum Dammsätter
61490 Söderköping

Välkomna

Vidar Jansson

Det här kortet är från badholmarna i Arkösund

Generationsväxling hos Optiker Andersson

Optiker Sten Andersson lämnar över företaget till sonen Håkan Löfgren.

Håkan tänker fortsätta faderns framgångsrika koncept

Håkan

Sten Andersson, för många känd som "Ögonsten", började som optikerlärning hos Neumans i Norrköping. Yrket kom att intressera honom mer och mer.

Som färdigutbildad optiker flyttade han 1970 till Söderköping. På den tiden fanns ingen optiker i Söderköping. Den enda butiken som sålde lite glasögon var Linnés Ur. En uraffär alltså.

Sten beslutade sig för att öppna en optikbutik för glasögon och synhjälpmedel på Skönbergagatan 9.

Åren rullade på. 1982 expanderade affären i och med att hans son Håkan kom med i bilden. Det blev också byte till större lokaler i grannfastigheten och senare flytt till fastigheten på Skönbergagatan 7. Den nya butiken gjordes handikapp-

vänlig inte minst med tanke på äldre kunder.

Håkan tog sin gesäll 1987 och legitimation 1990. Han har även vidareutbildat sig till kontaktlinsoptiker. Försäljningen kompletterades 1997 även med kontaktlinser.

I dag arbetar tre i butiken. Susanne, som är utbildad till hantverksoptiker, tar

hand om verkstaden samt förbereder kunder för synundersökning och är även med i butiken när det gäller utprovning av bågar och glas.

Sten, lämnar över sin butik.

Kundkretsen är trogen. Det har alltid varit mottot att kunden ska vara i centrum

och att man aktivt tillsammans jobbar sig fram till både glas och bågval.

I dag är lokalerna nyrenoverade.

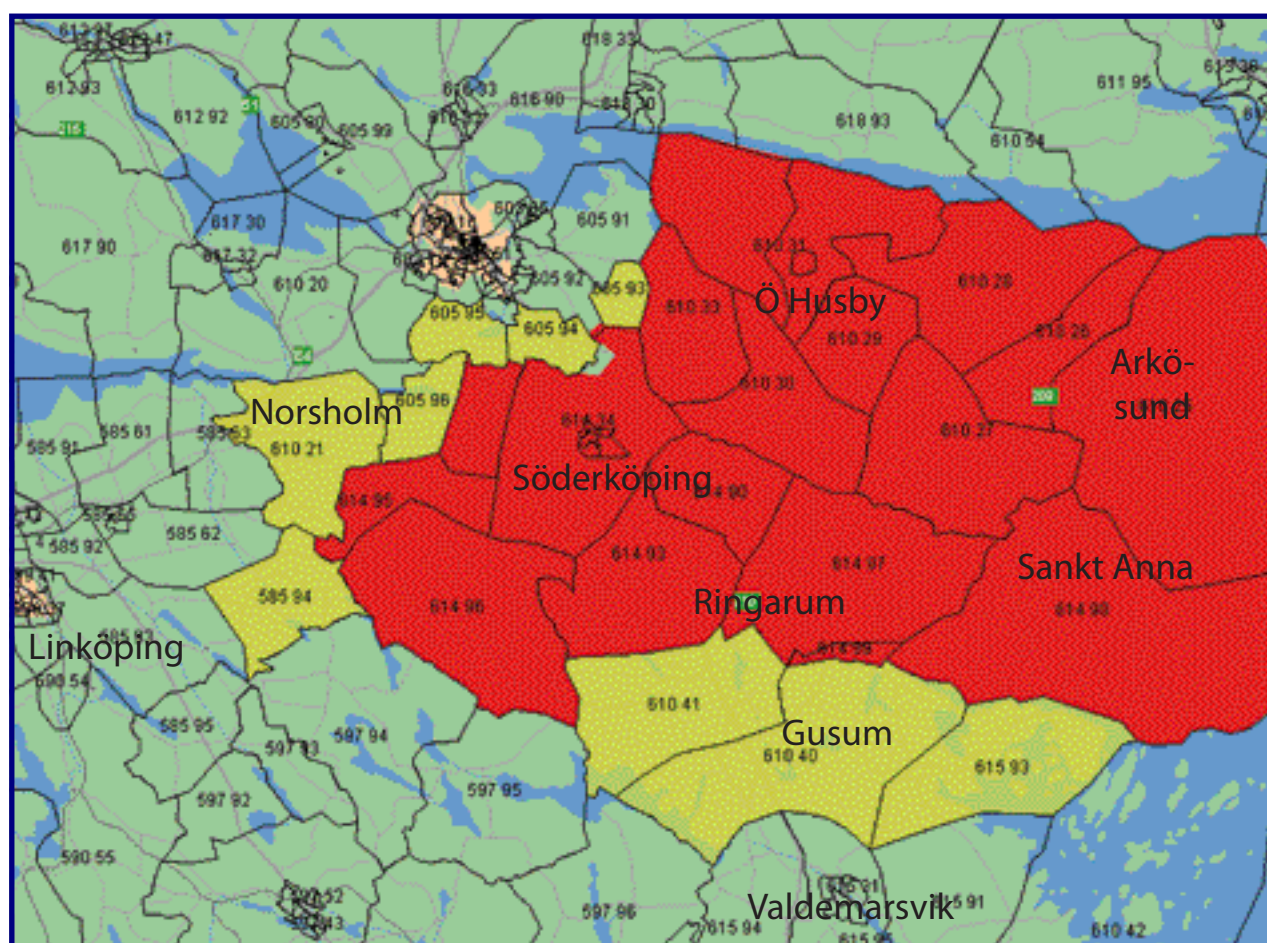
- Vi jobbar med olika märken inom modevärlden men även paketalternativ för den som vill ha enklare glasögon.

Glasögon har blivit mer som ett smycke mot vad det har varit tidigare. Modet har fått större och större betydelse när det gäller stil och design, säger Håkan.

Det är viktigt för oss att alltid ha kunden i fokus. Vår personliga rådgivning handlar också om att visa på alternativ till olika behov av glasögon eller linser.

Sten

Alla hushåll inom de gula och röda områdena får lilla tidningen - gratis med posten

En ökning till hushåll med nästan 100% på ett halvår

För ett år sedan hade tidningen 16 sidor.

Nu 28 sidor!

Även här en rejäl ökning alltså.

Husbyggare Lars Larsson har köpt fastigheten Almen 1&2 vid korsningen E22 & Östra Rydsvägen. Nu rustas den för fullt

Lars talar om hur ombyggnadsarbetet går vidare för första nya hyresgästen

Lars Larsson är infödd Söderköpingsbo. Sedan några år är han bosatt på Stora Rimmö, där han byggt en villa till sin familj. -Varje dag är det båt till fastlandet som gäller. Men det är en del av tjueningen med att bo i skärgården, säger han.

Lars äger Husbyggarna AB. Det är ett renodlat byggföretag. Privat äger han och förvaltar hyresfastigheter i Norrköping och Söderköping.

Sedan en tid tillbaka tog han över fastigheten Almen 1&2 vid korsningen E22 & Östra Rydsvägen. På den fastigheten finns bland annat körskola (som blir kvar) och "hangaren" där det förr såldes bilar.

Fastigheten var väl inte precis i toppskick när jag tog över, men den ska bli det. Just nu håller Lars på med renovering och ombyggnad av den delen där sotarna tidigare hade sin

verksamhet. - Den lokalen ska vara färdig vid årsskiftet och in flyttar Tryckhuset, som nu hyr på Fixområdet. Vi har byggt nya portar så att bilar kan tas in i varma lokaler för bland annat dekalsättning. Tryckhuset får mycket större lokaler nu och kommer att komplettera verksamheten med försäljning av arbetskläder. På sådana brukar man ju ofta trycka företagslogo och annat.

Hela området kommer att få

en rejäl ansiktslyftning såväl in- som utvändigt.

Lars har valt en tilltalande färgsättning på första lokalen han renoverar.

Kvar på området blir också Peter Eldh, men nu med andra verksamheter: försäljning av mopeder, 4-hjulingar, elaggregat, avfuktare, luftvärmepumpar, för att nämna något.

-Så till "hangaren" som på sikt ska bort. Där ska byggas nya utrymmen för affärsverksamhet eller kanske bostäder, säger Lars.

Trevligt att Lars tagit över fastigheten. Den behöver få ett mer tilltalande utseende. I hörnet E22 & Östra Rydsvägen har den ett centralt läge. Där är trafikljus. Många blir stående ett tag där. Där är också en port till

stadskärnan. Det är inte fel att området ser tilltalande ut.

Vidar Jansson.

Nyrenoverad fasad för Tryckhuset

Semesterbild

I somras var min hustru Inger och jag på väg genom Tyskland för en tids semester i Moseldalen. Vi stannade husbilen på en lummig p-plats. Det var dags för fika. Då hör vi ett välkänt motorljud. Det måste vara en gammal "Folka", sa jag. Ska ut och titta. Döm om min förvåning då det stod en trjuling motorcykel dragandes husvagn bakom oss. Efter en trevlig pratstund med det tyska paret, som också var på väg söderut, kunde jag inte bärga mig utan frågade om motorn. Jo då, det trehjuliga dragfordonet var försett med en "Folkamotor".

Tänk så kul livet är. Nya spännande upptäckter där man minst anar det.

Vidar

Gratis internetannonsering i hela Östergötland

Som privatperson annonserar du helt gratis. Med bilder och allt. Du kan ändra i annonsen när du vill - exempelvis ändra pris. Du tar själv bort annonsen när du sålt

Som företagare betalar du endast 50:- inklusive moms för samma sak. Det måste vara en specifik vara

lilla tidningens köp/sälj-sajt heter www.brasklappen.se Där finner du all information du behöver för att lägga in dina objekt.

Alla i hela Östergötland kan utnyttja Brasklappen.

Sajten ställs till förfogande på samma sätt som lilla tidningen i Söderköping - det vill säga gratis för privatpersoner.

Det är vår förhoppning, att detta initiativ ska bereda

många glädje och nytta. Prova! Det är gratis! Och du - ha ett visst mått av tålmod i början... "Rom byggdes inte på en dag".

Lycka till Vidar Jansson

Gå in på Brasklappen.se och titta! Tipsa också en vän!

Kupéljus användes till belysning i tågans kupéer. De satt i taket på vagnarna och ljusbyte skedde från utsidan av taket, säger Åke. Detta är en förstaklassvagn från järnvägens barndom.

Nu närmar vi oss julen, ljusets högtid. Det är väl få högtider som i så hög grad påverkar vårt handlande. Jag tänker naturligtvis i det här sammanhanget på det levande ljuset, eller stearinljuset som det samlande

begreppet vanligtvis är. Men stearinljus, om man skall vara riktigt noga, skall vara av stearin. Det finns ljus också av andra material som exempelvis paraffin och vax. Den vanligaste råvaran fram till mitten av

Åke Larsson

1800-talet var talg och vax i olika former. Vem har inte hört begreppet talgdank? Det låter lite förklenande men var ett ljus just av talg. Ordet talgdank har också blivit symbolen för en god idé eller att det gick upp ett ljus för någon.

Nu hade stearinet uppfunnits. Det var en fransk uppfinning som innebar en revolutionerande utveckling för det levande ljuset. De tidigare ljusen gav förhållandevis dålig belysning, de rök och osade besvärande. Lars-Johan Hierta, han som startade Aftonbladet, fick höra talas om uppfinningen och beslutade att tillsammans med kemisten Johan Michaëlsson starta ljustillverkning i Sverige. De nya ljusen gav bättre belysning och löste problemen för samlingslokaler, kontor, järnvägskupéer och naturligtvis även i hemmen. Fabriken som startades den 17 september 1839 var belägen på Liljeholmen, ett område i Stockholms sydvästra del. Verksamheten flyttades redan efter två år till Danvikstull i Stockholm. Numera finns Liljeholmens Stearinfabriks AB i Oskarshamn och ingår i en internationell industrikoncern.

När vi nu går till affären för att köpa ljus hittar vi olika ljusstyper som de flesta har fått sitt namn efter sitt användningsområde. Där finns till exempel kronljus, kupéljus, lyktljus och altarljus.

För att få bättre belysning i järnvägens kupéer skapades kupéljuset och kupélyktan som bilden visar. Kronljuset gjordes, som hörs av namnet, till kyrkornas och hemmens ljuskronor.

I affären hittar vi också antikljus som tillverkas på traditionellt vis genom dopning i ljusmassan till skilnad mot exempelvis kronljus som stöps i formar. Båda metoderna sker nu industriellt.

Mot slutet av 1800-talet kom det elektriska ljuset och efterhand ersätta stearinljuset som belysningskälla.

En ljus historia

av Åke Larsson

I Nordisk Familjebok från 1916 kan vi läsa att ljustillverkning var en utdöende industri. Som vi nu ser var det ett lite förhastat antagande.

Många av 1800-talets ljusstyper tillverkas fortfarande och skapar stämning och trevnad i både hem och offentlig miljö.

Så till slut en liten tipsruta

- Lämna aldrig ett tänt ljus utan tillsyn.

- Placera inte ljusen för tätt, minst 10cm mellan lågorna.

- Undvik drag som får ljusen att rinna.

- Undvik att sätta adventsljusen i mossa eller annan dekoration som kan ta eld.

- Ett ljus behöver lika mycket syre som en vuxen person. Brist på syre kan göra att ljuset kan ryka.

Med detta vill jag tacka mina läsare och önska Er en God Jul och ett Gott Nytt År.

Kronljuset har som ljusstyp funnits sedan fabriken startades

Är det någon som vet?

Kanalfärjan

När upphörde denna trafik?

Någon som vet vad det kostade?

Vem var den siste roddaren?

Ebeneserkapellet Drothem

Var låg denna byggnad?

Finns den kanske kvar?

Vilket samfund tillhörde den?

Kjell Jonasson har sänt lilla tidningen dessa bilder och undrar om någon vet något.

Bilderna kommer från Kjells omfattande vykortsamling över Söderköping.

Vet du något - ring tidningen 0121-42135 eller e-posta till:

info@lillatidningen.com

Drothem. Ebeneserkapellet.

Kupéljuset är ett exempel på ljusstyp som används i många olika ljusstakar. Här en smidesljusstake som fått namnet Stegeborg

Julrecept

Tullan Willén. Skriver hur som helst

Det är Julotta. Jag är elva år och sitter som vanligt på läktaren. Mamma är där också, vid orgeln, och snart ska hon leda kören. "Det är en Ros utsprungen" ska de sjunga. Det är mycket tidigt på morgonen och mycket stämningsfullt. Aldrig annars finns det så många levande ljus i kyrkan som just på Julottan. Men jag mår inte bra. Jag mår faktiskt riktigt illa. Om det intesnart går över måste jag göra något oerhört.

Det går inte över. Jag är tvungen att oändligt tyst gå nerför den gamla trappan, öppna den tunga dörren, ila genom vapenhuset och hålla emot ända tills jag är ute och då kommer allt upp.

Jag kräks i nysnön på kyrktrappan.

Att gå ut från kyrkan mitt i gudstjänsten! Det gör man bara inte! Och vad ska jag göra nu, ska jag gå tillbaka in och lyssna på kören?

Jag gör inte det. Jag sparkar lite i det jag gjort på trappan. Jag mår mycket bättre nu. Och så börjar jag erfara en sorts djävulsk triumf i min lilla kropp! Kanske med en gryende känsla för symbolik beslutar jag att inte städa så noga efter mig. Jag sparkar lite och lägger lite snö ovanpå. Men jag vet att min lämning både syns och luktar när jag går därifrån. Den är till och med hal. En rebellisk upplevelse av befrielse fladdrar i mig. Jag gick hem och la mig. Jag var ju sjuk. Vi kunde snart konstatera att ingen annan i familjen blev krasslig. Vem vet om det inte var

all spänning runt julen som påverkat mig.

Varje år blev jag vittne till hur totalt utsliten min mamma var när det äntligen blev julafton och föreställningen kunde börja. För det var så det kändes, som ett skådespel som förbereddes på alla de sätt i en månad, och sedan iscensattes. Inte nog med att mamma som lärare och kantor hade extra mycket arbete inför julen. Hon hade dessutom ambitionen att vårt hem skulle vara skinande rent. Till och med böckerna i bokhyllorna skulle dammas. Och ovanpå detta skulle mat och bak bli färdigt. Idag skulle vi gå in i väggen för mindre.

Det jag fick med mig från barndomens jular var inte bara en varm och mysig stämning. Det var också känslan av något hotande, som om den tunna hinna som skiljde trygghet från olycka var så spänd att den när som helst kunde brista. Den känslan kröp upp i ljuset efter att jag i många år varit mina egna barns nervösa julregissör. Jag ville helst slippa julen. Det började med att jag undvek affärer och lät bli att äta julmat. För varje år skalade jag bort ytterligare en bit av julen. Till sist fanns bara granen kvar. En riktig gran som jag hämtat själv i skogen och som inte fick någon utsmyckning alls.

Nu nalkas julen igen, och jag kan med tillfredsstäl-

else konstatera att min stora julskräck är borta. Den är ett avslutat kapitel. Inför den kommande julen känner jag bara ett stort lugn. Kanske har mitt recept fungerat!

Och jag funderar på vad man skulle kunna göra med julen så att den blir fin. Något som är immateriellt. Som levande musik till exempel. Den finns nu och här och sen är den borta. Den går inte att göra om eller rätta till och den kommer aldrig tillbaka. En ton skapas och konsumeras i samma sekund. Det tycker jag är vackert!

Tänk om julen kunde bli en högtid av toner! Vi kunde börja fira ljud i stället för att fira jul! Om jag mötte min granne skulle jag sjunga "God Ljud!" med de toner som råkade komma. Hon skulle sjunga tillbaka, och kanske skulle det inte låta vackert tillsammans, men kanske skulle ljuv musik uppstå! Låter det inte som en kul idé? När kan vi börja?

Vi kunde börja använda ljud i vår kommunikation på ett nytt sätt även till vardags. I stället för att mer eller mindre ordrikt berätta för varandra om vårt hälsotillstånd när vi träffas, kunde vi beskriva det med ljud. Glada rop, suckar, grymtningar eller gnissel – visst vore det festligt!

Vi kan ju börja med att ge bort ljud i julklapp. Vore

inte det en verklig överraskning? En ton var till alla i familjen! Och det blir inte dyrare om man ger hela melodier, sjunger en hel sång! Och julklappsrimmet kan bli en riktigt gåta:

Här får du en grej som är trådlös
Du kan använda den som du vill
Till en rivig låt med ös och klös
Eller när du vill vara still

Men, vad vet jag. Kanske är det säkrast att bara göra precis som vanligt. Vi har väl alla våra recept för att klara oss igenom julen. Själva ska jag i år pröva ett nytt – jag ska helt enkelt resa bort!

Tullan Willén

Stadskärneföreningen vill satsa på rabatthäftet

I dagarna går erbjudande ut till handlarna att ta ställning till... ett marknadsföringskoncept för butiker

Stadskärnan tror på merförsäljning i butikerna och ekonomiskt tillskott för idrotten

1/4 2009 startar det är det tänkt

Konkurrensen hårdnar alltmer i alla affärsområden. Det är därför mycket viktigt för överlevnaden av Söderköpings handel, att stärka sina positioner på den utsatta marknaden.

Ett marknadsföringskoncept har framtagits där initiativtagaren är Stefan Eng på Träningsverket i Söderköping.

Konceptet bygger på att trycka upp ett antal Rabatt-

Idrottsföreningarna i Söderköping köper dem av Stadskärnan till ett pris av 50:-/häfte och säljer för 100:-/häfte till konsument.

Häftet innehåller ett rejält erbjudande från varje deltagande butik.

- På detta sätt kommer det att röra sig betydligt mer i butikerna och öka försäljningen, säger Stefan. Alla kommer att tjäna på konceptet. inte minst konsumenten, tillägger han.

Rörmokar'n rekommenderar

Konsumentverkets test av bergvärmepumpar:

Thermias värmepump ger mest och varmest vatten!

Gratis hembesök 0121-10 100

Rörservice
Installationer och försäljning

Thermia

norden tvättställ med pelare 1.290:- (1.640:-) exkl blandare

norden wall toalett med kromad spöknapp 3.995:- (4.860:-) exkl toalettlock köp till: softclose toalettlock 299:-

norden floor toalett med softclose 1.895:- (2.990:-)

Beställ katalog och se hela vårt sortiment på www.westerbergs.com

Vi reserverar oss för ev. tryckfel och slutförsäljning. Detta erbjudandet gäller t.o.m 31/12 och går ej att kombinera med andra erbjudanden.

Rörservice
Installationer och försäljning

Öppet: må-ons 10-18, to-fre 10-15
0121-10 100 | 0123-125 30
www.rorservice.se

30-års Jubileum

på 42-tums SHARP
Kristallklar full-HD
LCD-TV

+ SHARPS
högklassiga 2.1 DVD
hemmabiosystem

SÖDERKÖPINGS RADIO TV

Margaretegatan 2 0121-13200

Nordisk arkitektur

Föreningen Norden
Söderköpingsavdelningen

Bo Mårtensson
arkitekt

Ovan

Modernismen, eller funkis om vi så vill, har varit dominerande i Norden sedan 1930-talet. Inte minst tyd-

ligt var detta i sjukhus- byggandet, där modernismens strävan efter rationella lösningar blev tydliga.

Ovan

Efter reformationen i Danmark 1536 blev adeln den dominerande klassen. Landets stormän tog över de stora kyrkogodsens. Lantbruket var i en uppgångsperiod. Herrgårdsbyggnaderna satte igång. En av landets mäktigaste män, rikskanslern Johan Friis, påbörjade 1538 (alltså nästan 40 år efter Glimmingehus) en av de förnämsta, Hesselagergård. Från början var avsikten att bygga liknande Glimmingehus. Men mitt

under pågående bygge ändrades planerna, p.g.a: (1) tekniken att försvara sig mot anfallare med eldvapen (man ville kunna skjuta längs väggarna inne från den egna borgen på ett säkert sätt), (2) renässansens stilideal hade nått Norden.

Johan Friis hade själv varit i Venedig och sett hur man byggde där.

Bo inledde med att förklara att arkitektur handlar om att skapa rum. Han fortsatte sedan med att presentera olika "rum" från ungefär 1000-talet i Norden och fram till våra dagar. Åhörarna kunde konstatera, att det enda genuint nordiska var stavkyrkor från Norge. En del av dessa står ännu kvar. Allt annat är influenser från olika håll i världen, främst Europa naturligtvis.

Framförandet varvades med intressanta bilder på utvalda objekt från skilda epoker och stilbildande inriktningar.

Vi vet att det fanns träkyrkor redan på 800-talet och att dessa vid 1100-talet ersattes av stenkyrkor. Av

dessa finns många bevarade i Norden. Bevarade byggnader från den tiden är främst sådana som vi benämner offentliga rum.

Stilbildande på den tiden var valvbåge (rundbåge) – Romansk arkitektur. Efterhand övergår rundbåge till spetsbåge – Gotisk stil. Därefter övergår stilen i Renässans – klassiskt/antik inspirerad arkitektur.

Barocken (svulstigt) kännetecknar vår stormaktstid. Hos oss övertar sedan empiristilen. Den är mer åt klassisk/antik stil. På 1800-talet kom Nationalromantiken. Mot slutet av 1800-talet började försök göras att bryta med alla gamla arkitektoniska mönster i

och med framväxten av Jugendstilen.

Denna följdes sedan på 1920-talet av funkisstilen. Det var ett försök till symmetri och enkelhet. Det funktionella skulle styra. Och mot 1930-/40-talen kommer en ny stilart och vill göra sig gällande, nämligen Postmodernismen, som åter söker stilar i gågna tider.

Så långt, vad som varit. Många typiska byggnads-exempel visades från dessa epoker.

Bo visade också många nya ytterst intressanta arkitektoniska skapelser. Att vår

tid är full av experiment-lusta och helt i avsaknad av historiska bindningar kunde vi bevittna. Vi har många ytterst skickliga nordiska arkitekter, vars skapelser vittnar om okonventionell och nästan ofattbar skapar-glädje.

Kommer Bo igen – passa på!

Vidar Jansson

Ovan

Andra halvan av 1800-talet, byggde man mest i olika historiska stilar.

Här ser vi ett gott exempel på nyrenässans, järnvägsstationen i Helsingör, byggd

på 1890-talet. Häri-från är det bara en kilometer till Kronborgs slott, som ju är ett typiskt renässansbygge.

Till höger

Lillhoplax (fi. *Pikku Huopalahti*) är en nyare stadsdel i västra Helsingfors med cirka 9 000 invånare.

Området är i viss mån en protest mot 1960- och 1970-talens strama, grå arkitektur; Lillhoplax har byggts enligt postmodernismens principer med pastellfärgade hus och slingrande gator. Arkitekturen liknar den som den så kallade Uleåborgsskolan förespråkade, också kallad lusthusstilen eller Muminhusstilen.

Detta hus har ritats av Reijo Jallinoja. Huset är mycket populärt att bo i.

Marknära bostäder med olika lägen i Söderköping

Kom och upptäck våra trevliga bostadsområden i Söderköping
Nära centrum men ändå med naturen inpå knuten

 Ramunderstaden
BO DÄR DU VILL LEVA

Telefon 0121-196 00 • Fax 0121-196 29 • Uthyrning 0121-196 02
Hamragatan 3 • Box 78 • 614 22 Söderköping

www.ramunderstaden.se info@ramunderstaden.se

Distriktsveterinärerna

Blå Kustens Veterinärstation
Söderköping (SM-området) 0121-12120

KIRURGI - MEDICIN - FODERRÅDGIVNING ID-
MÄRKNING - ULTRALJUD - VACCINERING
KASTRERING

Telefontid vard 8 - 9. Jour dygnet runt. Alla djurslag. Drop in
onsdagar 17 - 19 för vaccinering och enklare åtgärder. I övrigt
mottagning efter tidsbeställning.

Redaktionen tar gärna emot tips om reportage från alla områden.

För information om tidningen, utgivningsdagar, materialdagar mm: lillatidningen.com

På hemsidan kan ni även läsa tidigare nummer av tidningen.

God Jul & Gott Nytt År!
Vidar Jansson

Personligt präglad intervju med Gabriella Sandahl

- konstskapare med ateljé i Viddviken några kilometer nordväst om Arkösund

foto Peter Sandberg

Gabriella Sandahl vid sin ateljé

- Jag har alltid tyckt om att uttrycka mig i form och färg, som ung, målade jag i olja och akryl men sedan kom barn och familj och med det försvann min tid och energi för målning så penslarna fick ligga på hyl-lan.

- Efter det att barnen vuxit upp och flyttat hemifrån kom dock energin tillbaka och jag började arbeta i lera. Det var en underbar tid. Jag kunde riktigt känna hur leran formades i mina händer och hur leran blev till små individer som liksom talade till mig eller rättare sagt hade ett meddelande till mig. Jag gjorde en liten sittande gubbe och under det att han växte fram så berättade han liksom för mig hur nöjd han kände sig, han hade free-style och visslade till musiken som han lyssnade på.

- Sedan kom en stor moder med yppiga bröst och en stor och kurvig kropp (nästan som ett landskap med kullar), hon har vingar på ryggen så hon kan flyga men nu har hon fallit ner på vår jord. Hon ligger ner och i händerna håller hon jor-den.

- Fler figurer formades bl a "nunnan", "gubben på jor-den" och mina "äggskal-lar". Jag tar ut de i trädgården på sommaren och sedan tar jag in dem på hösten.

- 2006 började jag arbeta med mina silversymboler – Jag hade bastat en kväll med mina väninnor, vi brukade göra det en gång i vec-kan. Denna kväll surrade mina tankar runt i huvudet jag såg att man ristat på bastuns träväggar. Det var först några dagar senare när jag besökte en vän som jag hörde mig proklamera hur hon skulle börja med att starta ett företag, hur hon skulle göra symboler i silver, bla, bla... Hon är själv konstnär (sysslar med lera) så det är kanske inte är så konstigt att jag berättade detta för henne. Hon som dock inte alls tänkt tillverka symboler tittade på mig med en smått förvånad min. Själv var jag tvärsäker och berättade för henne hur hon skulle börja och vad hon skulle göra. Det var först när jag själv, ca ett år senare, startade mitt företag som jag plötsligt förstod att jag den gången när jag pratade med henne egentligen hade talat om mig själv och vad jag skulle göra. Jag undrar, hur många gånger är det inte - när vi talar till andra – att vi egentligen pratar med och om oss själva!! De första silversymbolerna som jag tillverkade var ru-nor från den germanska Futharken. De första jag gjorde gav jag bort till mina familjemedlemmar och mina vänner. De bär dessa fortfarande och vill inte

gärna ta dem av sig – vilket jag tar som ett gott tecken på att det är stärkande symboler!

- Ja, sedan gick allt i en rask takt. Jag började tillverka egna symboler, precis som med mina lergubbar ville dessa också berätta något för mig. Jag tillverkade Inanna, Smyckesträdet Yggdrasil och Handen på hjärtat. Inanna kände jag direkt hade en sorts "Pippi Lång-strump" karaktär, hon var pigg, glad och stolt över sig själv. Hon sprider glädje omkring sig och det tror jag är viktigt. För varje ledsen tanke behöver vi två glada! Jag ringde till Saltkråkan AB som är ett familjeföretag som ägs och drivs av Astrid Lindgrens efterlevande barn och barnbarn och fick klartecken att använda "Pippi" i Inanna-texten och detta glädde mig. För mig är det viktigt att hålla en öppen och rak kommunikation med andra och jag känner att med åren har jag lärt mig att våga och det ger en stark framåtgående energi och öppnar många dörrar. Personligen tycker jag att Pippi står för kraften i att våga.

- En sommar arbetade jag extra i äldreomsorgen och det var under denna period som lilla Athéla kom till mig. Det är symbolen med det lilla barnet om håller

en boll i sin hand. Hon vill säga oss att oavsett ålder i livet så skall vi behålla vårt "lilla barn" inom oss hon menar att det är så lätt att man genom livets alla bestyr glömmer bort att leka! Jag kan känna att hon kom till mig under denna period just för att jag arbetade med gamla människor, de om något kan bli som små barn och kanske ville Athéla att jag skulle ta fram mitt inre lilla barn och leka mera.

- Symbolerna Frej och Freja berättar om att hålla balansen i ett förhållande. När man så lätt kan förlora sitt inre lilla barn hur lätt är det inte då att förlora sig själv i ett förhållande.

- Trots att alla idéer och tankar omkring mina symboler tar så mycket av min tid så ger de så mycket positiv energi tillbaka. I början av mitt silversmide kunde jag vakna på nätterna och skriva av mig mina tankar och idéer. Jag bodde då som tur var ensam i min lilla lägenhet så jag behövde inte ta hänsyn till någon annan.

- Ibland tar jag fram och läser de texter som jag skrivit och tycker att de är helt underbara! Har jag verkligen skrivit dessa, kan jag tänka.

- Först kommer formerna till mina symboler och sedan kommer texten. När jag formar silvret så vet jag vad de vill berätta... Tanken till "Rosa bandet symbolen" kom när jag en gång såg en kvinna komma åkande förbi på en cykel, bak på hennes rygg hängde en stor "Rosa bandet" reflex och jag tyckte den glänste så vackert. Det har alltid legat mig varmt om hjärtat att hjälpa. Det känns viktigt att hjälpa de som drabbats av bröstcancer eftersom jag har nära och kära som drabbats just av denna sjukdom. För varje symbol som jag tillverkar går det 50 kronor till cancerfonden och det känns verkligen bra! Jag tror att om alla delade med sig så skulle världen se annorlunda ut! Just nu håller jag på att ta fram en liten doppelresent, en liten silversymbol för en hjälporganisation och jag hoppas den blir klar innan jul. Så fort det blir färdigt så lägger jag in en bild och text på min hemsida. Försäljning av mina symboler sker mestadels via nätet.

foto WR-bilder

Rosa bandet

foto WR-bilder

Handen på hjärtat

- Jag har haft stor hjälp av min son som lärt mig hur man lägger in texter och bilder samt min syster som är fotograf och som tagit alla bilder på min hemsida! I höst har min sambo och jag köpt en gammal lant-gård, Viddviken, ligger ca 5 km från Arkösund. Det finns ett större hus på går-den och där håller vi just nu på att inreda en smedja på loftet som skall heta "Stora Blå". Där är det tänkt att jag skall ha min försäljning och dit kan man komma och besöka

mig om man vill se vad jag gör. Idag har jag kunder från hela landet de hittar mig via nätet, några smycken har jag även sålt utomlands bl a till Austra-lien, Tyskland och USA.

-Åldrarna på de som köper har ett brett register, från unga till gamla och det är precis vad mina smycken är – åldersbeständiga! säger Gabriella.

Bilvårdcenter - ny ägare - utökad verksamhet

Saman Valinia
i sin entréhall

Nytt efter övertagandet är en butik med prylar för styling och tuning samt däck och fälgar.

Nytt är också en lyft för däckbyte samt en maskin för balansering. Däckhotell naturligtvis.

Bolaget storsatsar nu också på vård av MC, husbilar, husvagnar och båtar.

Som rubriken anger, kommer verksamheten att göras tillgängligare. Det är nu Drive-In för handtvätt. Så den som vill ha sin bil ren och snygg efter att ha handlat på Fixområdet, kan köra fram bilen till Bilvårdcenter. Enkelt va?

Vidar Jansson

**Allt känns genomtänkt och snyggt
På bilden ses en del av den nya butiken samt en riktigt taggad banbil. Bortåt 500 hästar...**

Ny ägare sedan försommaren är Saman Valinia. På Bilvårdcenter finns medarbetarna: Ricky Wilhelmsen, Tobias Rydin och Fredrik Johansson.

Efter att Saman provat på diverse olika jobb, blev det hans stora intresse för bilar

som tog över. Och när tillfället att kunna driva eget bilvårdsföretag dök upp slog Saman till. Lyckligtvis ville flertalet anställda fortsätta arbeta i det nya bolaget.

Bilar har alltid varit Samans

största intresse. Han har byggt ett flertal bilar själv. Dom har han tävlat med på Mantorp Park. Det är bankörning som gäller.

Saman bor i Norrköping. Är 27 år och sambo. – Paret ska få barn snart.

Huvudverksamheten är bilvård. Allt från enkel handtvätt till lackskyddsbehandling med flera års garanti. Här kan man få hjälp med motortvätt, in och utvändigt "rekond", behandling av glas så att vindrutetorkare nästan inte behöver användas samt toning av rutor.

Från vänster: Tobias, Fredrik & Ricky

Braskens Krog
Fullständiga rättigheter

Sta'ns största lunchmeny välj mellan 2 alternativ husmanskost eller Pasta, Kebab, Pizza, Sallad

God Jul & Gott Nytt År!!!

Fixområdet 0121-15048

**Tårtor
Smörgåsar
Smörgåstårtor
Hembakat bröd
Exotiska bricker**

Tart Fixa'n
Fix-området 0121-15555 0739-624646
www.lumiere.nu/tartfixarn

Värdekupong

400:- Rabatt

Gäller vid bokning av lackbehandlingar
Proffs på bilvård...

**BILVÅRDS
CENTER**
0121-260860

**FIX PUNKTENS
SKO & NYCKELSERVICE**

Cykelreparationer. Dragkedjor till jackor. Syr båtkapell. Skridskoslipning

Service på Cyklar NU

200:- (ord 350:-)
För cyklar ansvaras högst 3 månader
0121-14765

Allt inom glas

ALL-GLAS AB

Fixområdet 0121 - 21200

Vi profilerar företaget

CLIQUE, NeoHive, PRO JOB

TryckHuset
0121-132 33
tryckhuset@telia.com
Fixpunkten - 614 31 Söderköping

Fix konditori
0121-139 60

**Färskt bröd - Smörgåsar
Konditorivaror - Servering**

**OUTLET
210**

**MÄRKESKLÄDER
SKOR & VÄSKOR
TILL HALVA PRISET**
Vard 10-19 Lör 10-16
Sön 11-16

**100:- rabatt
på alla märkesjeans**
28 - 30/11
0121-13441

SPEL Fix
ATG SVENSKA SPEL
0121-15000

*Nu kan du även fylla på ditt busskort eller kanske ge bort ett värdekort i julklapp
God Jul & Gott Nytt År! önskar Desirée & Per*
Julafton 10-13, Juldagen STÄNGT, Annandag 10-14, Nyårsafton 10-13, Nyårsdagen STÄNGT

www.123minsida.se/spelfix

"Örffilar" & "Gröngölingar"

Ulrika Rydberg-Enander

Lars Rydberg

Ny ägare till Fix Konditori

Ulrika Rydberg-Enander övertog Fix Konditori i somras. Hennes familj har rötter i Stegeborgsområdet. Ulrikas familj bodde första åren i en lägenhet på övervåningen i Skällviks församlingshem. Hon är född där och hennes morfar körde färjan över sundet.

Så småningom flyttade familjen över till andra sidan - till Stegehus och bedrev ett fosterhem där.

Ulrika utbildade sig till undersköterska och fick jobb i Örebro, där hon träffade sin make. De har nu två barn. Maken drev då eget bageri i Örebro.

Men dragkraften till Söderköping och Stegeborg blev med åren så stor att familjen flyttade åter till Söderköping. Maken fick arbete på ICA Maxi i Linköping och säljer nu det egna bageriet i Örebro.

Ulrika hade svårt att hitta lämpligt jobb efter barnledigheten. Så när tillfälle dök upp på Fix-området, sa hon och familjen "Varför inte?" Ulrika hade ju hjälpt maken i hans rörelse en hel del. Det hade också hennes far Lars.

Övertagandet skedde i juni. Och det har Ulrika inte

ångrat. Hon tycker det är kul med alla kundkontakter och att försöka skapa det kunderna önskar sig. Konditoriet tillverkar nu alla varor utom matbrödet som köps in från annat företag. Nya produkter utvecklas också - "Örffilar" och "Gröngölingar" t ex.

Prova!

Ulrika har hjälp av sin far Lars och Marie Johansson, som fick fortsatt anställning på konditoriet i och med ägarbytet.

Det är en gemytlig, vänlig och trevlig atmosfär på Fix Konditori.

Vidar Jansson

Att röra på sig är en säker investering

**Höstens nyhet
Infraröd hälsobastu**

**Bli medlem nu
Träna gratis året ut
Vi har även familjerabatter
Vi erbjuder inte bara träning**

www.traningsverket.com • Ringvägen 44, Fixpunkten
0121-14261

Medisox Fabriksförsäljning

**Vi på Medisox
önskar alla
God Jul &
Gott Nytt År**

**10% på vårt sortiment
av strumpor**

Detta erbjudande **kan** kombineras
med andra erbjudanden
Vanliga öppettider måndag - torsdag 8 - 18, fredag 8 - 15

Fixpunkten 0121-15940

10 % mot uppvisande av denna kupong
Gäller tom mars 2009

Medisox

Anna

Vadå musik?

av Anna Lorenzon

Bob Dylan, Madonna, Elvis, Per Gessle, Iron Maiden, Eva Dahlgren, Magnus Uggla, Björn Afzelius... Visst väcker de tankar. Det må vara en klyscha men musik lämnar ingen oberörd. I perioder kan musik vara så viktigt att det känns som en livsnödvändighet, en tydlig identitet både för sig själv och för andra. Jag lyssnade på Nirvana när jag gick på högstadiet. Det innebar att man tillhörde grungen. Det innebar också att man hade stora rutiga skjortor, trasiga jeans och Dr Martins. Förutom Nirvana lyssnade jag en del på svensk punk och det betydde säkerhetsnålar, färgat hår och massa åsikter. Det slog mig aldrig att jag kunde välja en kläddstil men fortfarande lyssna på olika sorters musik så min första tid som tonårig bestod av en brokig garderob och många klädbyten. Så här

i efterhand måste jag ha framstått som en ganska splittrad personlighet.

Nu är jag lite äldre och dessutom gravid. Den stora dagen närmar sig vilket betyder att jag under en period inte kommer att vara ansvarig för ungdomssidorna i Lilla tidningen. Det innebär också att jag är i full färd med att göra olika spellistor som ska användas vid olika tillfällen. Nirvana och Ebba Grön är givna, var de med mig under tonåren måste de få vara med även nu. Men vilken artist eller grupp ska jag låta min bäbis lyssna på när den för allra första gången möter världen? Det återstår att se...

Författare: Anna Lorenzon

Lördagen den 18 oktober var det dags för sing/songwriterkväll på Focus. Kvällen startade 19.30 då publiken sakta började strömma in för att lyssna på de olika artisterna. Först ut var Sara Brolin som öppnade med fantastiska låtar och en behaglig röst. Bland hennes låtar fanns Miss Celies Blues och My Romance. Hon har inte själv skrivit texterna men valde låtarna för att de var så otroligt fina. När vi pratade med Sara efteråt erkände hon att det självklart var nervöst innan med att det var en häftig känsla när hon väl stod på scenen. Eftersom Sara var först ut under kvällen hade hon tyvärr minst publik men som nybörjare inom sing/songwriter var det stort bara att få chansen att sjunga. Musik är absolut någonting som Sara kommer att fortsätta med och när det blir dags för gymnasievalet så är musikinriktningen självklar. Någon som inte är lika ny i branschen är Nathaly Hollub Soto. Det var hon som för ett år sen kontaktade Stefan Wällberg för att föreslå en sing/songwriterkväll på Focus. Nathaly är 21 och har sysslat med musik sen 4:de klass. Det är inte alltid hon sjunger, även fiolspel är någonting som hon behärskar. Men just ikväll är sången i fokus. Nathaly har skrivit sina egna låtar och med på repertoaren är "Heading forward", "Breath" och "Distance". Inspirationen till texterna kommer från den miljö som Nathaly befinner sig i. Heading forward är en låt skriven av och till Nathaly och det handlar om att gå vidare från situationer som är jobbiga. Distance handlar om situationer när man egentligen vet vad man ska göra men inte vågar se det. Det handlar om att ta beslut som kan vara jobbiga.

Mikaela Strömsted, eller Mirre som hon oftast kallas, har precis börjat på Rytmus

Sara Brolin

i Norrköping. För henne var valet av musikgymnasiet inte svårt. Även Mirre har spelat fiol men tyckte själv att hon inte var så bra på det. Nu spelar hon gitarr och sjunger. Musiken har funnits med under hela Mirres liv, det började med att hennes mamma sjöng för henne när hon var liten. Nu står hon alltså på scenen på Focus och även om det var nervöst och varmt så gick spelningen bra. Vi tyckte Mirres spelning var otroligt bra, hon kändes lugn och trygg på scenen och hade en röst som verkligen gick fram. Hon hade själv skrivit sina låtar och självklart vill hon gå vidare med musiken även i fortsättningen fast

på sina egna villkor. Mirre tycker inte att Idol är ett bra program. Hon tycker inte man kan tävla i musik. Felicia Rånge, däremot, kan absolut tänka sig att ställa upp i Idol. Även hon vill satsa på musiken. Felicia sjöng under kvällen bland annat Hit the road Jack. Hon valde låtarna utifrån texten och tycker att det är viktigt att sjunga låtar som berör henne. Det var nervöst innan men väl på scenen tyckte Felicia att det var helt ok att stå i rampljuset.

Tova Larsson, känd från Bam 16, och Jörgen Karlsson sjöng både egna och lånade låtar. Bland de egna låtarna fanns I will never

let you down again och Hey hey hey. De var båda nervösa innan men gillar ändå att stå på scen. Tova och Jörgen jobbar med en del andra musikprojekt men gillar att spela med varandra när de får tid och möjlighet.

Författare: Ida Andersson och Charlotta "Lotta" Karlsson

Din Bilverkstad

Service alla bilmärken
Specialité AUDI & VW Vi
utför hjulinställning

Akrediterad släcka 2:or

Ung

i Söderköping

Felicia Rånge

Nathaly Hollub Soto

Mirre Strömstedt

Dagens dikt

av Elin Roos

Vet du vad det kallas när du inte kan somna om nätterna för varje gång du blundar minns du honom och det river inuti dig? Varje gång du tänker på er. När du knappt orkar ta dig upp ur sängen på morgonen för det känns som att huvudet ska sprängas av värken från tårarna som dina drömmar tvingat fram. När du inte kan le mot honom, inte vågar se honom i ögonen för du vet att du skulle fastna i hans leende om han log mot dig. När du blir illamående varje gång du ska äta och

någon nämner hans namn. Det kanske var vikten det var fel på?

Du vill spy så fort du svalt något för det känns som att det ska kväva dig.

När det gör ont att överhuvudtaget höra hans röst och du måste hålla andan när han råkar vara nära dig, för att inte andas in hans varma doft och bli påmind om det ni delat.

När du känner dig likgiltigt med livet och att anledningen

att stanna inte längre är så stor utan honom.

När du varje helg undrar vad han gör och vem han umgås med. Bara för att kunna se vad du saknade i hans ögon. När en orkan ständigt river runt i dig, en klump som samlas i magen och ständigt slag mot dig. Du kan knappt tänka klart, utan han är i dina tankar hela tiden.

Det är saknad

Av: Elin Roos

Vad är sing/songwriter?

av Ida Andersson & Charlotta "Lotta" Karlsson

Sing/songwriter är precis vad det låter som; sång och textskrivandet står i centrum för musiken som oftast är helt producerad av en eller ett fåtal personer. Det vanliga använda instrument är gitarr men även piano fungerar. Kända sing/songwriters är bland annat Bob Dylan, Jose Gonzales, Tracy Chapman och Lisa Miskovsky. Musikbegreppet

började användas på 1970-talet då det uppstod med inspiration av country och folkmusik. Nu används det som en benämning på en musikgenre. Det kan ibland vara svårt att skilja på en sångare och en sing/songwriter men den största skillnaden är som sagt att en sing/songwriter sjunger eget material och använder sig av personliga och/eller

poetiska texter.

Källa: Wikipedia.se

Författare: Ida Andersson och Charlotta "Lotta" Karlsson

Den som håller sig väl med alla är inte vän med någon

Kristina

Frukostbuffé
med smörgår på
60:-
med bjudtallent endast 40:-

Julsmörgås
45:-

Öppet Året Runt!
Alla dagar 7-21
Telefon: 0121-134 75

KANALBÅTIQUEN
KONDITORI
KANALHAMNEN SÖDERKÖPING

29. 30/11 Bjuda vi på glass & pepparkaka vid vår försäljning utomhus

Generalstabens karta från 1933

På begäran

Många har frågat hur järnväg och vägar var dragna förr kring Söderköping. Här presenterar vi en karta från 1933. Under hela 1940-talet såg det nästan likadant ut. Men under 50-och 60-talen började förändringarna. I mitten av 60-talet lades till exempel järnvägen ned. Kring dessa år påbörjades nya E22.

Studera kartan vad gäller järnvägens och vägars sträckning på den tiden. De som jag, födda på 30-talet eller tidigare, minns Söderköping som på kartbildens.

Under 2:a världskriget avställdes alla privatfordon. Bara nyttotrafik fick förekomma. Då gällde fortfarande häst och vagn och några få taxibilar som drevs på gengas, samt lastbilar förstås. Även en del av dom hade gengasaggregat. Men inte var det många fordon.

På den tiden fanns inga parkeringsproblem.

Visst var det en fantastisk tid från slutet av världskriget till omkring 1950. Då kom många gamla bilar i rullning igen. Sådana som stått stilla under kriget. Det fanns då fortfarande bilar från 20-talet, från 30-talet och sedan nya 40-talsbilar. Vem minns väl inte bilarna med skärmössa". De där som liknade amerikanska gangsterbilar från filmer.

Ja det var då det... Vad härligt det är att minnas...Som att uppleva på nytt...

Vidar Jansson

Johans Däckservice bygger nytt intill den gamla lokalen på Margaretagatan

Säkert har många söderköpingsbor fått hjälp av Johan. Många har nog också sett hur trångbott företaget varit. Men till våren blir det ändring på det. Då beräknas den nya ändamålsanpassade lokalen vara färdig för invigning. Det blir gott om utrymme för att jobba med minst 2 fordon samtidigt. Nya lifter ska underlätta arbetet. Hela fordon ska lyftas till lämplig arbetshöjd. Stora, höga portar blir det också. Och så golvvärme i alla utrymmen. Maskin som kan lyfta däck till mycket höga höjder för lagring. Kundmottagning med inre fönster mot verk-

staden. Hygienutrymmen och gemytligt fikarum.

-Bygglovets har dragit ut på tiden, säger Johan. Vi skulle ha varit igång långt tidigare. Just nu känns det som om vi investerar eller satsar oss ur den finansiella oron och lågkonjunkturen. Det ska bli härligt att få den nya lokalen. Den gamla begränsade våra möjligheter till utveckling. Men nu ska vi

ta tillvara på all ny teknologi inom branschen. Och komplettera med sådant som hör hjul och däck till. Det blir hjulinställning till exempel. Det har vi inte haft möjligheter till tidigare.

Tillsammans med Johan Peterson arbetar också Jimmy Adolfsson. När detta skrivs så arbetar de både på nya lokalen och med däckservice. Men snart

börjar byten till vinterdäck. Bäst att passa på medan det är lite mindre att göra i gummiverkstaden.

lilla tidningen återkommer troligen till sommaren med ett reportage om den färdiga byggnaden.

Vidar Jansson

Johan Peterson & Jimmy Adolfsson

Familjen Tornelid och Jägmästargården

Lisbeth i dörren till sin servering

Halvannan kilometer in på vägen mot Klarsjön har Lisbeth & Kenth en gård. Inte så stor men tillräcklig för de initiativ de tagit. Bostadshuset är från andra halvan av 1800-talet och renoveras nu. En tid tjänstgjorde den som skola. Strax intill finns en byggnad från samma tid och som under det senaste världskriget användes som saltlager. Den ser ut som ett mellanting magasin/torp. Där har familjen skapat en mysig servering. Nämast ett Café.

Här serveras färskt, hemlagat kaffebröd, kakor och – inte att förglömma - fantas-

tiska fruktpajer och olika slags bakelser – pajer och bakelser man knappt finner någon annan stans. Och billigt är det!

Allt detta i gammal mysig stil. Enkelt men lite genuint. Den som så önskar kan få småvarmt också.

Hit kommer tillfälliga besökare, som inte blir tillfälliga så länge till. Hit kommer man nämligen gärna åter. Lugnt. Opretantiöst men mysigt. Som att flyttas tillbaka i tiden – när tid inte betydde så mycket.

Här ordnas kalas för slut-

na sällskap – allt enligt gästernas önskemål. Och sommartid är det en stor uteservering.

Det finns äventyrsbanor också. Och ridning ibland. Stor lekplats för barn. Inte med så mycket färdigt lekmaterial, utan plats för lek och fantasi.

Lisbeth och Kenth har skapat en diversifierad verksamhet. Inget verkar omöjligt. - Dom är helt fantastiska, säger Ingela Andersson som stundtals är med och hjälper familjen Tornelid.

Gör ett besök!

Vidar Jansson

Stämningsfull, lite gammalmodig inredning

Lisbeth har många järn i elden. Inför Julen har hon tillverkat mängder av julpynt, som ska säljas på marknader i Söderköping. Det som ryms på bilden är väl en tjugondel...

Julmarknad

Fredag - Lördag - Söndag

40% Höst/Vinter
Gäller ej röda lappar

Även öppet lördag & söndag 2 advent samt 3 advent endast lördag

R.I.B MARINE

KANALHAMNEN SÖDERKÖPING

Café Tant Brun

Smörgåstårter

Pajer

Tårter

Catering

Stort
glutenfritt
sortiment

Rådhusorget
0121-14822

Dagens lunch 59kr

inkl sallad, bröd, dryck & kaffe

Alla dagar fram till Jul (utom måndagar)

Född 1936. Student 1955 i Jönköping. Med Lic i Lund 1964.

Distriktsläkare till 1971, därefter företagsläkare fram till pensioneringen 2006. Har erfarenhet i huvudsak från näringslivet, såväl stora process- eller monteringsindustrier som små företag av olika karaktär.

Fr o m 1976 nästan alltid arbetat deltid och vid sidan om varit lantbrukare, kobonde och skogshuggare. 10 års erfarenhet som företagsläkare på Lantbrukshälsan och fick under tiden även forskarutbildning, och har fått några studier publicerade men har ej disputerat.

Har genom livet odlat många intressen.

Sedan några år debatteras flitigt hur det skall gå med jordens klimat. De som lutar på forskarna är bekymrade men knappt hälften tar saken på allvar och av dem är bara en ganska ringa del verkligen oroade. Ändå är miljömedvetandet i Sverige större än på de flesta andra håll och vi är också klart världsledande vad gäller låga utsläpp bland i-länderna och nästan det enda land i världen som lyckats minska den koldioxid vi släpper ut, och det med hela 8 %.

Till detta har bidragit att vi är ett glest befolkat land med stora arealer skog och rikligt med vattenkraft. Vi vaknade också tidigt upp ur den letargi som billiga fossila bränslen vaggat oss in i redan vid första oljekrisen på 1970-talet. Vår oljeimport har sjunkit kraftigt sedan dess och idag värms bara en ringa del av våra hus med olja. Fjärrvärmenät finns i ett stort antal kommuner, vi gör biogas av avfall, sorterar sopor energiskt och tar till vara energin i allt som är brännbart. Sedan flera år har vi också ett för-hållandevis stort antal kärnkraftverk. Olja till elproduktion förekommer knappt.

Den internationella diskussionen fokuseras nu på hur mycket och vad man skall göra för att reducera koldioxidutsläppen i framtiden. USA, har under en lång rad år producerat mer koldioxid än alla andra och ökar fortfarande. I år har det dock blivit distanserat

Bengt Axmacher

Havskappseglade flitigt som ung. Fr o m jag läste Rachel Carsons "Tyst Vår", en riktig ögonöppnare, har jag varit intresserad av miljöfrågor. På senare tid också blivit en entusiastisk fotograf. De senaste åren slutligen har miljöintresset fokuserats nästan helt på klimatfrågan.

av Kina och det nästan enbart på grund av Kinas exem-pellösa utbyggnad av kol-kraft, det byggs ett nytt kraftverk var 4-5-e dag. Kina räknar sig ändå som u-land. Till en del är det fullt rimligt.

Kyoto-mötet i december 1997 bestämde sig för att bördorna av de åtgärder som krävs för att minska koldioxidutsläppen skall delas lika. Varje människa har principiellt rätt till samma koldioxidutsläpp. Våra sk fotoavtryck skall vara lika stora.

U-länderna har protesterat. Det är vi i den rika världen som förbrukar och framförallt har förbrukat nästan all olja och som sprider i särklass mest koldioxid. Det blev också i stort sett ett fribrev för u-världen tills vidare. Sedan dess har e-mellertid flera av dem med hjälp av marknadsekonomins intåg visat upp hög tillväxt. Kina släpper som sagt ut mest, inte per capita men totalt, och det rör sig om väldiga mängder, som ökar i rask takt och någon ände skymtar inte. Indien ligger inte långt efter och detsamma gäller i ganska hög grad en rad andra asiatiska länder.

En hel del har gjorts. Vindkraftsindustrierna arbetar för högttryck, kapaciteten i världen växer med 20 % varje år. Brasilien producerar mer och mer etanol och exporterar flitigt. Solenergi, som solvärme, solvärme-kraft och solceller, ökar stadigt takten och kapa-

citeten fördubblas nu varje år jämfört med föregående. Bilarna blir mindre törstiga, små bilar dominerar allt mer. Nya och energisnålare teknologier har på många områden sett dagens ljus. ÄNDÅ avtar inte koldioxidens tillväxttakt i atmosfären. Tvärtom, den ökar påtagligt, inte bara mängden alltså utan tillväxttakten, mer och mer för varje år.

Orsakerna är flera men att nämna en må räcka. Koleldningen i världen är i särklass största problemet. Koleldning ligger nu bakom 50 % av all koldioxid som stammar från fossila bränslen. Oljans andel förväntas minska, helt enkelt på grund av att tillgången minskar. Kolet finns det – tyvärr – tillräckligt av för långt mer än hela detta sekel, kanske hela nästa också.

Även Indiens förbrukning av kol ökar i rask takt och den sammanlagda koleldningen i Asien medför inte bara koldioxidutsläpp, utan även svavel och andra partikelföroreningar som sot. Det medför ökad molnbildning, som i sin tur tillfälligt minskar temperaturökningen. Sotet hamnar på Himmalajas glaciärer och den mörkare färgen skyndar på avsmältningen. Kolet avger dessutom radioaktivt material. Det är visserligen lågaktivt men mängderna gör att strålningen överträffar allt vad hittills byggda kärnkraftverk förorsakat. Vi kan inte göra något åt kolet i vårt land, eftersom vi inget har. Men vi skall påta oss att reducera vår andel koldioxid med ytterligare 30 % fram till 2020. Samma gäller i princip hela EU. Det är ingen omöjlighet. Enklast och förmod-

ligen billigast vore det att bygga ett par kärnkraftverk till. Opinionen för detta ökar sakta. Men det är bestämt att vindkraft skall stå för en stor del, trots att det är dyrbart. Biobränslen skall stå för en försvarlig, men hårt kritiserad, del. Övrigt skall klaras med sparåtgärder, inte billiga dom heller, men lönsamma på sikt.

Kina och andra kol-länder i främst Asien försöker slingra sig undan egna nämnvärda åtaganden. Man är inte ointresserad av att hjälpa till, och inser frågans vikt. En hel del gör de faktiskt redan, men åtaget är jättelikt och man måste fortsätta utbyggnaden.

Om vi, som inte kan spara in koldioxid på att stänga kolkraftverk, hjälpte till med sparteknologi, kärnkraftsutbyggnad, vindkraft etc i dessa länder, istället för här hemma i Sverige, skulle mängden sparad koldioxid i jordens atmosfär per krona bli avsevärt större.

Det finns många projekt av annan karaktär i andra u-länder, t ex i det mer närbeliggande Afrika som också skulle vara mer väl använda pengar där än hemma.

Själv har jag en vision. Förreställ er att i-världen utvecklade ett aggregat som med solens hjälp producerade värme till varmvatten och matlagning, kyla till livsmedelsförvaring och elektricitet till elementär belysning och drift av enklare hjälpmedel i ett hushåll, allt innehållet och sammanbyggt i ett paket med solceller, solfångare, elspis, kylskåp etc. Det kunde ha en basyta på kanske 1-2 kvadratmeter och utformat för att byggas

in i hyddor eller vilken enkel bostad som helst. Tekniken finns redan och baseras på en svensk uppfinning. Aggregaten är helt självförsörjande på allt utom vatten.

Ett stort antal familjer i u-länderna är beroende av ett slitsamt insamlande av mängder med ved, varje dag året runt, för att kvinnan skall klara matlagning över öppen eld på ett golv i en oventilerad hydda. 2 miljoner människor, i huvudsak kvinnor och barn, dör i förtid varje år av de lungskador de får av sot och avgaser. Vegetation omkring dem som också skall vara föda åt getter eller andra kreatur, plundras. Träd kan aldrig växa upp. Frånvaron av vegetation leder i sin tur till minskad mängd kondensationskärnor för moln och därmed torka. Finns inte ved eldar man djurens torkade spillning och berövar därmed jorden ett viktigt gödningsmedel. Bidrag i form av mina skisserade aggregat till många u-länder skulle radikalt förbättra kvinnornas situation, göra dem friskare och ge dem tid till annat än att bara leta efter ved. De sk statsmän som har gjort sig till fruktade ledare för sina invånare och som förbrukar en stor del av u-landsbidragen till krigföring, kan inte heller så enkelt göra om dem till vapen.

Miljörelsen har tidigare bestämt satt sig emot nästan varje försök att effektivisera åtgärderna mot koldioxidökningen på annat sätt än genom åtgärder i Sverige. I u-länder skall vi bedriva u-hjälp, har det hetat, och den skall sortera under SIDA och får inte räknas in i de 30 % vi skall spara. På allra senaste tiden tycks

dock motståndet ha minskat och idag medges att en del kan få ske på detta sätt. Mycket är dock fortfarande oklart, men lämpliga projekt saknas inte.

Fortfarande anser dock många att Sverige skall ta hand om sin egen koldioxid. Det är feltänkt, tycker jag. Koldioxiden är ett globalt problem, det är summan insparad koldioxid som räknas, inte var det sker. Man skulle rentav kunna säga att vi skulle förlägga ALLA åtgärderna i u-länderna. Professor Jim Hansen, vid Columbia University Earth Institute i Amerika och klimatforskningens internationelle nestor, menar att om vi bara kunde stänga alla kolkraftverk, så skulle hela klimatfrågan nästan vara löst. (Jorden har faktiskt för-måga att ta hand om en hel del koldioxid på egen hand. Dock inte de sanslösa mängder som vi nu vräker ut.) Han tänker sig ett antal kärnkraftverk jorden runt, det lär gå åt flera hundra, som snabbaste och billiga alternativet. Det vore ju ingen dum idé, om i-länderna åtog sig att bygga dem. Av politiska skäl lär det inte vara genomförbart. Vi bör nog trots allt fortsätta med klimatarbetet inom våra gränser också. Vi är redan ett exempel för många andra nationer, och genom behovet av ytterligare teknikutveckling, som t ex kräver möjlighet till fullskaleanläggningar i närområdet, så kan vi inte slå oss till ro med det vi redan uppnått och försöka köpa oss fria i mindre lyckligt lottade länder.

Vi borde göra båda delarna.

Bengt Axmacher

Välkomna till Bottna - Öppet året om

10-19, lör 10-13

0121-40005

bottna.lanthandel@gmail.com

Din butik med
lokala produkter
Ombud för apoteket,
systemet, schenker
& Svenska Spel
Hemkörningsservice
Tillsynsservice

Galleri Eken
Lokalt hantverk
Övernattningsrum
Kaffe m hembakat,
Mat på förbeställning
Små konferenser

Fred-sönd 11-16

0121-40061

www.konst-hantverk.com

Du släckte väl?

Lämna aldrig ett brinnande ljus!

Barn och ljus!

Text describing the importance of safety with candles around children.

Östgöta Brandstodsbolag
Ditt Länsförsäkringsbolag – bank och försäkring
Tel 011-29 00 00, www.lansforsakringar.se

Morgonmänniskor, kvällsmänniskor och naturlig rättvisa

av Bengt Möller

Det påstås att det finns morgonmänniskor och kvällsmänniskor. Det påstås till och med att det är bevisat att det finns morgonmänniskor.

Kvällsmänniskornas existens behöver inte bevisas, för det syns ju tydligt att det finns massor av den sorten. Det dräller av dem på barer, restauranger och diskon hela nätterna, där de fnattar omkring obekymrade om mörkret som omger dem. Kvällsmänniskornas stora problem är hur de skall orka upp nästa morgon för att infinna sig på jobbet i tid.

Morgonmänniskorna tycker om ljus. Det är därför de skuttar upp ur sängen klockan fem under sommarhalvåret, vilket är helt obegripligt för kvällsmänniskorna. De tycks också, trots att de säkert är i minoritet, styra hela samhällets arbetstider, och tvinga vanligt folk att infinna sig på jobbet mitt i natten. Nu har julmånaden infunnit sig, och med den ett ganska kompakt mörker dygnet runt. Morgonmänniskornas morgonljus bara finns inte.

Det har inte ens hjälpt att ställa fram klockan en hel timme, det är lika mörkt på morgonen i alla fall. För att inte tala om eftermiddagen, då tidsomställningen känns som att dra ner en mörkläggningsgardin. Detta måste ju helt enkelt vara mumsmums för kvällsmänniskorna – natt dygnet runt! Och den som har läst Viktor Rydbergs Sampo Lappelill vet att Fjällkungen säger att solen är borta, solen är död.

Lyckligtvis har Fjällkungen fel. Juletiden är den tid då det folk som vandrar i mörker skall se ett ljus skina klart. Det är ju nu det vänder! Vi kommer visserligen inte att märka av något de närmaste tre – fyra veckorna, men sedan går det som ett huj fram emot vardagjämningen. Och kvällsmänniskornas handlingsutrymme krymper allt mer, för att vara helt försvunnet vid midsommar, i alla fall om man bor i den norra delen av vårt land.

Detta tolkar jag som den yttersta formen av naturlig rättvisa.

Inte ens kvällsmänniskorna tycks dock vara helt tillfreds med dygnetruntmörkret. Därför kan man ju fråga sig vad man kan göra åt sakenas rådande tillstånd. De mest inbitna ljusdyrkarna eldar upp ett okänt antal ton flygbränsle kunna ge sig av härifrån och hitta solen någon annan stans. Vi som är kvar tänder ljus. Under december månad eldar vi svenskar upp ett okänt antal ton stearinljus, vilket för övrigt säkerligen är mer miljövänligt än flygbränsle. Fönstren pryds av elljustakar, och massor av träd pryds med ljusgirlander. Och så småningom kommer ljusdrottningen själv den 13 december.

Själv tycker jag mycket om allt detta glitter och alla dessa ljus. Men jag kan inte

låta bli att, trots vetskapen om det återvändande ljuset, sända en avundsjuk tanke till mina vänner i Australien. Där sitter de med sina ljusa sommarnätter just nu. Kanske den yttersta formen av naturlig orättvisa?

Nej, inte alls – jag skall tänka på dem igen när de sitter och kurer i sitt vintermörker i slutet av juni... Och det blir ingen avundsjuk tanke, var så säker.

PS Författaren till detta kåseri är morgonmänniska. Om ni kanske trodde något annat.

Benny Möller

Populärt Stick-Café på Konst & Hantverkscaféet i Bottna

Varannan onsdag mellan klockan 13 och 16 träffas dom. Det är stickning som gäller "på pappret". Men minst lika mycket är det den sociala samvaron som drar. Det här initiativet har tillkommit främst för vuxna som är ensamma om dagarna.

- När vi träffas äter vi alltid en god lunch tillsammans, säger Lena Hedlund. Den serverar vi till självkostnad. Det är ett trevligt sätt att börja samvaron på. Därefter

tar stickningen vid. Men man behöver inte sticka. Det går bra att komma ändå. Och umgås och ha kul. För det har vi, intygar alla. 10 - 15 deltagare brukar det vara varje träff. Och det får plats några till, tillägger Lena leende.

Lena och Hasse Hedlund har tagit många lovordade initiativ för en levande landsbygd. Det här är bara ett exempel i raden.

Vidar Jansson

SÖDERKÖPINGS DYKSERVICE
FÖRETAGET SOM NÄR BOTTEN
Utför dykupdrag som:
BESIKTNINGAR, KÄTTINGBYT, MEKANISK MONTERING, DOCUMENTATION, UNDERVATTENSFOTO I VIDEOFILMING OCH REPARATION I RENGÖRING AV BÅTAR I FARTIG N.M.
FÖR MER INFO WWW.DYKSERVICE.EU
PETER SVENSSON TEL. 0736-264016

Denna gamla dam satt på sin trappsten, så jag gick fram till henne och sa 'Du ser verkligen lycklig ut! Vad är hemligheten för ett långt lyckligt liv?'

'Jag röker tio stora cigarrer varje dag', sa hon, 'och innan jag går till sängs röker jag ytterligare en stor cigar. Jag har ätit snabbmat hela mitt liv, och jag dricker 5 flaskor whisky varje vecka. På helgerna kåkar jag lyckopiller, och jag motionerar aldrig.'
'Otroligt, fantastiskt', svarade jag. 'Hur gammal är du?'

'Tjugofyra', svarade damen!

Hemligheten bakom ett långt liv

Här hittar du många fina julklappar till hundar katter & övriga små husdjur

10% på DOG DESIGN fina koppel & halsband med stenar och nitar, kom in och titta/prova

(Givetvis får din fyrbenta vän följa med in i butiken)
Välkommen till min butik i en mysig miljö med personlig service.

Goda, läckra hundkex & kakor
8-25:-/ st

Välkomna!
Vänliga hälsningar Anette

Skönbergagatan 3 Söderköping 0121-148 14

Välkommen till Ditt Bankkontor

Öppet

Måndag och torsdag 10-18
Tisdag, onsdag och fredag 10-13

Tisdag och onsdag kan du även boka tid för rådgivning tom 18. Fredag tom 15

Skönbergagatan 1 0121-19700
soderkoping@swedbank.se

Välkomna till Smått & Sött Barnkläder

Storlekar 40-128. Vi marknadsför Alfons o Millan och Dirkje
Dopklänningar, body joggingset, klänningar, mössor, jeans, regnkläder, babyfilter mm,

Handlar du för minst 300kr får du 20% i rabatt.
Gäller hela december.

Öppet mån-tis-torsdag 14-18, lördag 11-14

Skönbergagatan 13 Söderköping

Aktiviteter på gatan fram till Jul

- 28-30/11 Tomtenissarna bjuder på pepparkakor. Julskyltningstävling i hela staden. Glöggförsäljning & provsmakning av gammeldags pepparkakor hos Kaffebönan.
- 30/11 Tomteparad!!!, ta på dej luvan, ta med dej barnen och gå till Rådhusstorget. Där startar tomteparaden kl.13.00. Paraden avslutas på Hagatorget med dans kring granen ca kl.14.00
- 13/12 Eldshow med Zofie!! Mitt på Skönbergagatan kan du se en sprakande eldshow kl.15.00.
- 20/12 Tomten är på besök!! Kom och lämna din önskelista till tomten kl.14.00 mitt på Skönbergagatan

Öppettider under december (rekommenderade av Stads kärnegruppen)

Måndag-Fredag 10-18
Lördag 10-16

Söndag 30/11 & 21/12 klockan 11-16

Välkomna till Skönbergagatan!

Under Adventsmarknaden 28-30/11 bjuder vi på

Glögg & pepparkakor & 5% på Julbroderier

Vi har öppet under hela Adventsmarknaden

Ordinarie öppettider
Mån-Fre 10-18 (Lunchstängt 12-13), Lör 10-14

Skönbergagatan 10 0704-597087

Vi på Skön

Funderingar av en polis

För någon vecka sedan kom ett mail till redaktionen. Här nedan återger vi polismannen Bo Magnussons funderingar. Som bekant ligger vår polisstation på Skönbergagatan

"Civilkurage måste uppmuntras och rädslan för att tipsa eller vittna undanröjas. Brottspåföljder ska vara så adekvata att man allvarligt överväger om man ska fortsätta med brottslighet."

- På 1990-talet kom någon på att man skulle införa begreppet Närpolis. Dessa skulle känna invånarna i sitt närpolisområde och vara kända för alla i området.

Tidigare hade man haft stadsdelspoliser, områdespoliser och kvarterspoliser.

Det skulle finnas en polis/1000 invånare.

Då fanns det flera poliser som hade ansvar för Söderköpings kommun.

Idag är det jag, Bo Magnusson, som känner ansvar för Söderköping. Jag har åtagit mig Söderköpingsping helt frivilligt och har med Janne "Löken" Carlsson, fältopeparatör på Ramunderstaden, ett mycket bra samarbete. "Löken" var tidigare polis och arbetade flera år i Sö-

derköping vilket gör att han har en stor personkännedom och är även geografiskt väl bevandrad. Klart bättre än "Hitta.se".

"Löken" och jag vill att man ska känna sig trygg och säker som söderköpingsbo. Vi har i många avseenden lika syn på tingens ordning. Helst vill vi att ungdomar inte ställer till det för sig i ungdomligt oförstånd. Polis ska inte bara upplevas som straffande utan hjälpsamt och förebyggande.

Vi konstaterar och beklagar att benägenheten att anmäla oönskade handlingar är liten. En bensinstöld exempelvis, allmänt ofta kallad "slangning", har ju inte hänt om den inte anmäls till polisen. Avsaknaden av anmälningar om brott är kanske en anledning till att po-

GITTAN'S MASSAGE & FRISKVÅRD

SKÖNBERGAGATAN 8 0709 68 88 59

KLASSISK MASSAGE
LOTORPSMETODEN
FIBROMYALGIMASSAGE

Köp presentkort & ge bort en skön Julklapp

Extraerbjudande

Ta med kupongen och du får 10% på 60 min behandling under december & januari

God Jul!
önskar
Camilla & Ann-Christine

Ta med annonsen och du får 20% julrabatt på valfri vara.

EVABODEN
SÖDERKÖPING

Nybrogatan 9 • 0121 - 100 08

WINSOR & NEWTON BECKERS "A"

CANSON **NYHET** COLOR & CO

Se våra nyinkomna märken på konstnärsmaterial hos oss

VÄLKOMNA

GALLERI HASSEL SÖDERKÖPING

Skönbergagatan 6 Tel 0121 121 35
www.galleriramboden.com

bergagatan

lisedningen anser att man tack vare närheten till Norrköping inte behöver placera flera poliser i Söderköping.

Anledningarna till oviljan att anmäla kan ju vara flera och uppmuntran från polisens sida kunde vara bättre. Det som kanske inte är allmänt känt är att flera poliser i tjänst upptäcker flera brott och då ökar den negativa brottsstatistiken. Med flera poliser framstår inte Söderköping fullt så tryggt och säkert som man vill tro.

I Åtvidaberg och Svalövs kommuner finns ca halvdussinet poliser. Svalövs innevånarantal är ungefär som Söderköpings men Åtvids är lägre. Man kan undra varför det skiljer i antal i Östergötland.

Sträckan Åtvid till Linköping är ca 3 mil och Svalöv till Landskrona är ungefär detsamma.

Många tycker att det tar alldeles för lång tid att få hjälp av polisen. Lång tid för att vänta på svar i telefonen. Det tar lång tid för polisen att komma när man ringt och informerat om en händelse. Krångligt är det att göra en anmälan om brott osv. Rimligen skulle dessa väntetider minska om det fanns flera poliser. Ett av de senaste veckosluten åkte jag 80 mil i södra Sverige. Jag såg under den resan inte en enda polisbil!!!

Jag tycker alltså att vi behöver flera poliser i yttre tjänst i Sverige. Alliansen lovar 20.000 poliser 2010. Det tror inte jag på förrän jag ser det.

En annan sak är att inom polisen har vi höga chefer som inte är eller ens har varit poliser. Nuvarande Rikspolischefen är den som hittills av de 6 eller 7 RPC som haft tjänsten är mest polis. Den som gjorde mest för svensk polis var nog Carl G Persson om det inte rent av var vår nuvarande landshövding Björn Eriksson.

Från chefsnivåerna över kommissarie är det långt till verkligheten på golvet = ute på gatan.

Jag tror på att polisen ska synas i alla sammanhang i samhället. Det finns somliga som påstår att synliga poliser inte påverkar situa-

tionen. Det räcker väl med att åka ut på E22 för att konstatera att trafiktempot lugnar och närmar sig den hastighetsbegränsning som gäller. Står jag på Skönbergagatan så vet alla cyklister åt vilket håll man ska cykla. Jag inbillar mig att jag förebygger ett snatteribrott på Willys om jag handlar något där.

Civilkurage måste uppmuntras och rädslan för att tipsa eller vittna undanröjas. Brottspåföljder ska vara så adekvata att man allvarligt överväger om man ska fortsätta med brottslighet. Kanske man ska återgå till 1700-talet där upprepad brottslighet innebar fördubbling av frihetsberövandet. När det gäller bankrån ska man sitta i fängelse till dess att rånbytet är återlämnat till banken. Då behöver man inte fundera över frihetsberövandets längd.

Det är uppenbart att det finns mycket att tala om. Samtalen kanske ska bli flera och omfatta olika saker vid varje tillfälle. Skadegörelse, ungdomsfylleri, buskörning med mopeder eller bilar etc.

Målet ska vara ett trevligare, tryggare och säkrare Söderköping, säger Bo Magnusson.

Tag kontakt med Bo Magnusson 011-216461 om ni har något att berätta

Det går alltid att rådfråga polisen om vad man kan göra. Att tidigt fästa uppmärksamheten på det som håller på att gå snett är viktigt. Det förebyggande arbetet är det som på sikt ger resultat.

(Telefonen går direkt till Bo.)

Vidar Jansson

Eftersnack med Bo Magnusson om skydd av brottsoffer och vittnen

Kan priset på rättssäkerhet bli för högt?

Vad är alternativet om vi inte gör något?

Bo är bekymrad över att så få anmäler uppenbara brott. Han tror att folk är rädda för att råka illa ut efter en anmälan eller inför att vittna. Det har han helt rätt i. Brottsoffer och vittnen drar sig för att anmäla. Inte ens efter det att polisen bett dem vågar de framträda. Orsaken är helt klar menar jag. Vi har ett rättssystem som bryr sig mer om förövaren och vad denne har för "rättigheter" än om de som drabbas eller kan vittna. Det egentligen självskrivna skyddet för dessa saknas, eller upplevs som så klent, att anmälan eller vittnesmål uteblir.

Detta är en katastrof för vårt rättsväsende! Rättstryggheten för oss som medborgare får inte ifrågasättas. Vi måste kunna lita på och känna oss trygga i våra medborgerliga skyldigheter att anmäla och att vittna. Vetskapen om att här finns uppenbara brister har lett till att kriminella utövar hot, trakasserier och våld för att nå sina syften. Det här måste det bli ett stopp för.

För oss enskilda medborgare är det naturligtvis inte lätt att komma någon vart. Men vi har våra politiker. Det är deras skyldighet att värna om demokrati och ett sunt rättsliv. Så kära politiker, ägna er mer åt de stora viktiga frågorna i vårt samhälle. Ange riktlinjer och ramar. Låt tjänstemän utarbeta och genomföra. Det

finns en tendens till alltför mycket detaljstyrning. Tendensen är tydlig till och med inom EUs ram. Detaljstyrning resulterar oftast i att man tappar greppet om de avgörande frågorna – om helheten – om det som är viktigt.

Tillbaka till Bo Magnusson. Han anser det självklart att förövaren, brottsoffret och vittnen inte ska behöva ha samma väntrum inför och under en rättegång. De behöver ha egna väntrum med separata ingångar. Det är tillräckligt många som upplevt ett stort trauma i att konfronteras med den åtalade och kanske dennes kumpaner - och med åhörare inför rättegången.

Att brottsoffer och vittnen ska få stöd vid rättegångar måste bli en rättighet inte vara ett lotteri.

Det finns alltså möjligheter att med enkla medel komma tillrätta med de ovan påtalade problemen. En bit på vägen ialla fall. Kanske utan att det kostar alltför mycket. Kan förresten priset på rättssäkerheten bli för högt? Knappast. Se på alternativets konsekvenser.

Tala med dina politiker. Be dem föra kravet på rättssäkerhet för brottsoffer och vittnen vidare. Något behöver göras snart.

Mycket snart.

Vidar Jansson

Kaffebönan
Hälsokost - Kaffe - Te - Ekolivs

Jul-rabatt 50:-
vid beställning av korg/arrangemang för minst 300:- före den 6/12-08
(Kan ej kombineras med andra rabatter)

Skönbergagatan 12 Söderköping
Tel 0121-10043 Vard 10-18 lörd 10-14

**MÖLLERS
GLAS & PORSLIN
SÖDERKÖPING**
Tel 0121 100 36

skaga

Välkommen in!
Vi har öppet mån 8-17, tisd 8-17, onsd 8-17, tors 8-17, fred 8-17, lörd 8-17, sönd 8-17.
Kom gärna in, så hjälper vi på en kopp kaffe!
REKLAMFÖR MARIK ANDERSSON, FONUS SÖDERKÖPING

FONUS
SÖDERKÖPING

0121-13120

**Optiker
Andersson**

Skönbergagatan 7 0121-13120
www.optikerandersson.se

Annonsera gratis på

Här finner du kanske också vad du söker

Gamla vykort köpes

Svenska vykort 1900-1960 köpes av samlare. Alla slags motiv. Stora som små partier. Telefon kvällstid 0121-13225

Kjell Jonasson
Linköpingsvägen 8
61434 Söderköping

Snuva tomten på uppmärksamheten i jul.

God Jul

Husqvarna 445 e-series TrioBrake
Rek. ca-pris 5:200 kr

Köp en motorsåg till dig själv och en leksaksåg att lägga under granen.

Husqvarna
Leksaksåg
Julpris
129 kr
Rek. ca-pris
105 kr

Husqvarna
Skyddspaket
Julpris
1.795 kr
Rek. ca-pris
1.305 kr

En liten tilläggstext som hjälper dig att köpa rätt utrustning till ditt Husqvarna-utrustning. Alla priser i kr.

MASSEY-FERGUSON Husqvarna
Mariehofs Maskin
SÖDERKÖPING AB 0121-120 95

Evas hus

Mycket trevligt och mysigt inredd liten stuga för verksamheten (Eva till höger)

- ett initiativ som få trodde på -
förutom Eva själv och hennes familj
Det blev succé!

För 2 år sedan startade Eva Ljungholm verksamhet som nagelterapeut. Då hade hon genomgått "starta-eget-kurs" och utbildat sig till terapeut. I Julnumret av denna tidning presenterade vi då Eva för första gången. Vi lovade återkomma med en uppföljning.

Först och främst kan vi konstatera att verksamheten har kommit för att stanna. Hon har fullt upp. Inte på heltid ännu. Hon har ett halvtidsjobb på Apoteket också.

Det som oroade många då var avståndet till tätort - 15 km. Verksamheten ligger nära Spinkenäs. Men det har inte inneburit några problem. Det kommer kunder till och med från Mjölby och Kolmården.

Några hembesök hinner hon inte med nu längre. Alla behandlingar sker i det lilla, rara huset på familjens fastighet i Våle.

Sedan vi gjorde förra intervjun har Eva hunnit med

ytterligare utbildningar. Främst gällde dessa arbete med olika material.

Eva är lika glad, pigg och förtjust i sitt yrke nu som då. Och ska sanningen fram så är det nog på de personliga egenskaperna det handlar om man ska lyckas.

De egenskaperna har Eva.

www.evashus.se

Vidar Jansson

Evas lilla stuga (en fint iordningställd "Friggebod")

Semesterbild

MOSEL-BAROMETER

I en liten by i Moseldalen stötte vi på denna udda barometer hängande på en husvägg vid gatan.

Översatt står det:

Torr sten = solsken

Våt sten = regn

Stenen rör sig = storm

Stenen faller = jordbävning

Osynlig sten = Dimma

Vit sten = snö

Sten under vatten = Högvatten

Nästa nummer av lilla tidningen utkommer preliminärt den 26 mars 2009

Christina Forsman
Levnadsglad och
engagerad psykolog
som gillar möten med
människor, musik och
att skriva av sig då och
då

Det drar sig mot Jul

av Kristina Forsman

För ett par veckor sedan så var jag och oäkta mannen på väg upp till Stockholm. När vi passerade Nyköping så upptäckte vi att det har byggts ett nytt köpcentrum som heter Påljungshage. Ett jättestort och fult komplex som i mina ögon liknar mest en bunker. Jaha, sa den oäkta mannen, nu ska dom tömma centrumet i ännu en stad. Och det är ju precis vad som händer i varje stad runtomkring i Sverige. Första gången jag märkte av detta var när jag åkte till Linköping en söndag i några ärenden. Innerstaden var tyst och tom och känslan var att det kändes som om någon hade släppt en bomb. När jag efter en stund anlände till Ikanohuset så förstod jag varför. Alla människor verkade vara där och kommersen och ruljansen var i full gång. Det verkar vara så att många människor ägnar sina söndagar åt att åka till stora shoppingcenter för att shoppa och kanske fördriva tiden en stund.

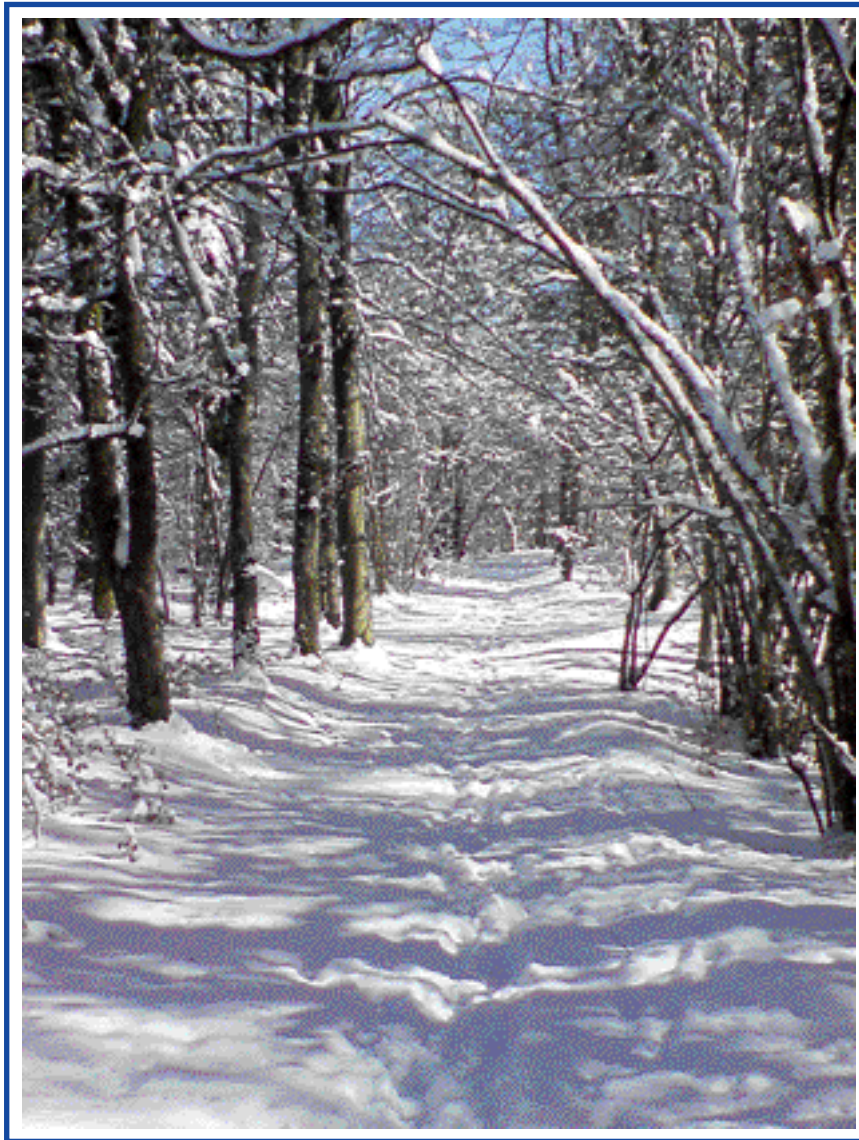
Jag leker och reflekterar med mina tankar och får en känsla av att vi i vår tid har bytt ut söndagens kyrkbesök till att åka och konsumera i butiker. Den andliga spisen är utbytt mot en ny sorts frälsning. Lycka och frälsning genom att lägga pengar i köpcentrumets kollekt. I stället för en kyrkovård som hälsar dig välkommen så står det allt som oftast en ung trendig försäljare vid ingången och vill kränga allt från mobil-

abonnemang till nya el-avtal. Allt för att vi som konsument ska handla mer och bli mer lyckliga och rikare. Efter en stund av handlande och ex antal hundralappar och tusenlappar fattigare åker man därifrån och känner sig nöjd och lycklig. Men lyckan håller inte i sig så länge tror jag.

Kanske i några timmar eller några dagar. För att sedan vilja köpa något igen för att bli lite uppiggad och glad.

Självklart tycker jag att det är roligt att köpa något nytt till mig själv eller någon i familjen eller till hemmet. Men vår tids konsumerande har fullkomligt exploderat tycker jag. Härmedagen

så satt jag och diskuterade med några på lunchen och en tjej berättade att hennes son arbetar på en återvinningsstation och han hade hittat en splirrans ny kame-
ra i en container. Man kan ju undra varför? Flera andra berättade liknande historier om hur någon hittat något nytt och fräscht i soprum eller containers. Apropå

containrar så såg jag ett program på tv som handlade om människor som har hoppat av vår tids konsumerande. Dom kallar sig för friganer vilket är en alternativ livsstil som bygger på att de bojkottar vår tids konsumism. Friganerna ägnar sig åt något som kallas "containerdykning". Dom letar alltså efter obrutna matförpackningar som restauranger och affärer slängt. Jag blev först lite illa berörd av det hela och tyckte att det var ganska motbjudande. Men sedan så kom jag på mig med att jag blev ganska imponerad av dessa människor som vågar hoppa på en sådan radikal livsstil. Det mest motbjudande i det hela är ju faktiskt att det slängs en massa mat, eller hur?

Näväl, tankarna och reflektionerna är många i mitt huvud och nu så börjar vi närma oss årets stora konsumtionsperiod, nämligen julen. Affärerna är sedan flera veckor fyllda med gir-langer, glitter och julgranskulor i oändliga rader och färger. Jag blir matt och trött redan innan det har börjat. Klart som sjutton att jag

ska ha julmat, lite julpynt och julklappar till nära och kära. Annars blir det ingen julkänsla och det vill jag gärna ha. Men jag känner att jag sakta men säkert backar en lite bit varje år vad det gäller handlande av diverse olika julattiraljer. Nä, jag vill faktiskt kunna umgås och ha det lugnt och skönt med mina nära och kära utan att ha sprungit gatlopp i de stora shoppingcentren. De julklappar jag ska köpa tänker jag faktiskt handla i min egen lilla stad. Jag vill gynna affärerna i Söderköping för jag vill inte ha någon stor affärsbunker utanför stan som gör att vår fina lilla stad töms på affärer.

Vad andra gör och tycker kan jag inte göra så mycket åt men jag kanske ändå fött något tänkvärt och jag hoppas att var och en hittar sin egen personliga lycka och andlighet under julen oavsett om det är i affärerna eller någon annanstans.

God jul och gott nytt år!!!

Christina Forsman

Råd är sällan välkomna
och de som bäst behöver dem
tycker alltid sämst om dem
Lord Chesterfield

Vi avkunnar ofta straffdomar över
oss själva, men låter dem sällan gå
i verkställighet. Vi drar oss fram på
villkorlig dom och preskriberade brott
Bo Bergman

Ökar bilköandet köplusten?

Det finns folk som på allvar påstår att genomre-sande bilister, när de efter att ibland köat i flera kilometer äntligen kommer fram till Söderköping, lämnar sin köplats för att göra en paus i sta´n och att handla.

Argumenten hänger samman med E22-ans dragning.

Inget kan vara mera fel. Vem tusan lämnar sin plats i en lång "systemkö" för att man fått syn på en kul etikett några hyllor bort?

Vidar Jansson

**Lyktor fr. 50:-
Ljus fr. 5:-**

**Bossgårda
Begravningsbyrå**

☎ 10201

Etabl 1876

Prästgatan 6 ; 614 30 SÖDERKÖPING

CAFÉ JÄGMÄSTARGÅRDEN
Lättluncher Hembakat kaffebröd

**Julmarknad Julpyssel Julgodistallrik
Tomten kommer 21 dec mm**

Bokningar 0761-383156 & 0706-185595
Vägbeskrivning från Söderköping:
Kör mot Klarsjön & följ skyltar

Tis-tors 12-20, fred 12-18, lörd-sönd 11-17

VÄLKOMNA

Trafik-situationen

vid Hagatorget & på Skönbergagatan - ständigt hett ämne

Trafiksituationen i centrala delarna av Söderköping är, åtminstone sedan torget fick sin nuvarande utformning, föremål för skiftande önskemål. Huvudspåren tycks vara två. Det ena har förespråkare som önskar behålla trafiken i och genom staden i anslutning till Hagatorget och Skönbergagatan. Långt ifrån alla, men många affärsidkare har sett viktiga kundunderlag tiden då trafiken begränsas. Dessa är bekymrade. Det andra spåret är kanske framförallt de boendes. Dessa önskar lugn och ro under de hektiska sommar-månaderna.

Ungefär där är vi idag. Två svärförenliga ständpunkter alltså.

Hagatorget fick väl inte någon idealisk utformning när det gjordes om. Och trafik-situationen vid torget verkar inte heller genomtänkt inför den ombyggnaden.

Så vad gör man? Låt oss se på hur man i Centraleuropa med framgång löser trafik-situationer i gamla städers inre delar.

På många håll har man stängt av för fordonstrafik. Gjort om äldre, och något

trängre affärsgator till gågator helt enkelt. Och det fungerar utmärkt. Det vill säga så länge det finns gott om p-platser just intill gågatorna. Och det är gott om folk som flanerar genom de trafikavstängda delarna. De flanerar i lugn och ro utan den stressande trafikmiljö den storsande trafikmiljö medför. Affärsidkare anser snarare att köptillfällena

ökat. Affärerna går bättre än med brusande trafik just utanför affärsdörren. – Så ser det ut i Centraleuropa. Jag håller med de som anser att man inte riktigt kan jämföra Söderköping med dessa städer. Men kanske det ändå finns en del att lära. Och vi behöver ju inte ta efter.

En annan erfarenhet redaktören gjort på resor i Centraleuropa är hur flexibelt man utnyttjar alla ”tillgångar”. Ett torg är ju egentligen inte ett torg förrän det utnyttjas som sådant. Till exempel för handel. När det inte används, så står det ju tomt. Varför inte använda torget, eller delar av det, för parkering. Det går utomlands. Varför inte här? Och när man behöver använda torget till annat än parkering går det ju att stänga av. Eller hur? Det går utomlands. Varför inte här?

Den här bilden är tagen den 30/10 av redaktören. Ett torg i Rigas gamla stadsdel. (Riga är med på Världsarvlistan). Här används torget för parkering. Parkeringen är formad med varlig hand så att känslan av torg ändå finns där. Parkeringslösningar - här även utanför Centraleuropa.

Med det sagda menar jag inte att man behöver utnyttja hela torget för parkering. Men kanske i ytterkanterna. Trafikplanerna kanske bör ägna uppmärksamhet på vad som går att göra. Inte bara på vad som går att förbjuda. Så låter det i alla fall i folkmun.

Trafiksituationen är nog tillfredsställande vid Rådhusstorget. Det torget och Storgatan kan man komma intill. Och parkera vid. Och ingen skulle nog komma på idén att föreslå biltrafik på Storgatan. Så det som återstår att lösa är situationen vid Hagatorget. Samt hur man gör med trafik på Skönbergagatan.

Det vore bra skruvtigt om vi inte kunde hitta en kompromiss mellan olika viljor. Något man kan gilla ”si-så-där” i alla fall.

Mitt i

Hagatorget, Storgatan

Får se vad Tekniska kontoret kommer med. Kontoret utvärderar nu det tvååriga och avslutade försöket med reglering vid Hagatorget och Skönbergagatan. Snart föredras politikerna ett för-

slag till lösning. I nuläget finns inga beslutagna till reglering av trafiken – inte inför kommande sommar heller.

Vidar Jansson

Vi önskar alla våra nya och gamla kunder en riktigt

GOD JUL

Klipp ut annonsen och ta med in i en av våra butiker så får du

10%

i Julklapps rabatt på valfritt plagg

Gäller tom 2008-12-24.

Trend

Trend Söderköping
Karl Knutssong 5

Trend Valdemarsvik
Storgatan 16

Kläder - Hemtextil - Presentartiklar

Är dina pengar på rätt ställe?

Dagens nivå på sparräntan är bättre än på många år. Vi har olika konton för olika slags sparande, välj det konto som passar dig.

Kapitalskyddade placeringar är intressanta nu när börsen står lågt men läget är osäkert, vi har sparande för alla.

Välkommen in på kontoret!

Handelsbanken

Ågatan 21, Söderköping 0121-15600

www.handelsbanken.se/soderkoping

Öppettider: Måndag & Onsdag 10-16

Tisdag & Torsdag 10-17.30

Fredag 10-15

KONFEKTHÖRNAN

Julwax

Chokladaskar i alla storlekar
Marsipanfigurer, Presentkorgar

Även en sportfiskeavdelning

Julklappstips – flytverall 995:-

God Jul

Rådhusstorget 1, tfn 0121-210 57

Next Season

Gift Design

Konvetttime

Biljakterbjudande November - December
Med biljaktshäftet får du 25% rabatt på bl a dessa varor

GARVARBODEN SÖDERKÖPING

Det lilla varuhuset för presentor, inredning och hantverk

Storgatan 2 Tel 0121-10040

www.garvarboden.se

Ditt proffs på vigselringar!

Söderköping
0121-15533

GULD MAKERIET

Norrköping
011-126111

Förstärk det medeltida intrycket

Denna bild tog undertecknad den 27/10 i Gamla Sta'n i Riga. Bilden vill visa hur man kan smycka en stad inför och under ett evenemang och kanske även under sommarmånaderna. Flaggor, flaggspel och standar drar uppmärksamheten till sig och man blir nyfiken på att utforska. Åtminstone två gator i Söderköping skulle kunna anordna något liknande - Storgatan och Skönbergagatan. Med andra arrangemang kanske man får tänka sig att smycka öppnare platser som till exempel torg.

Vi skryter ju med att vara en medeltida stad. Men ska sanningen fram, så är det inte mycket av det medeltida vi ser. Några kyrkor och några hus. Kanske vi kan förstärka det medeltida intrycket med utsmyckningar typiska för medeltiden.

I Belgiska staden Brygge är hela den gamla stadskärnan prunkande av flaggor och standar. Nästan varje butiksägare har ett eget standar som skylt. Också varje hus har sitt standar.

Vem ska göra allt det här funderar nog många. Kanske är svaret att det finns en början i och med att företagare i olika stråk och områden i sta'n har samlats på egna uppslag i denna tidning. En grupp företagare för Skönbergagatan. En grupp för Hagatorget, Storgatan & Rådhusorget. En grupp för Norrport. Och en för Kanalhamnen. Samverkan inom och mellan dessa grupper kan vara en bra början - om man nu vill något.

Vi har de bästa förutsättningarna. En medeltida handelsplats. Ett medeltida gästbud. Korps. Och så förstås stadskärnegruppen som möjlig samordnare. Lägg där till ett stort antal besökare under sommarmånaderna. Potentialen finns... Låt oss göra ännu mer av den!

Vidar Jansson

DAM • BARN • HERR
Lördagar fram till Jul klockan 10-16

ESPRIT *Bygghorn* *Handmade* HENRI LLOYD *Handmade*

dahliir *HM* Laban® *ABEKA* *Oskar* OSCAR JACOBSON

CARLSON
CLOTHES

Hagatorget. Mitt i Söderköping. 0121-14133 www.carlsonclothes.se

Välkomna till
Uppesittarkväll
i Bokhandeln
Onsdag 3 dec
Kl 19-22
Vi bjuder på glögg och
pepparkakor

19-20 Tomten tar emot barnens
önskelistor
19-22 Rimstuga. Hela bokhandeln
laddad med julklappstips

Söderköpings
Bokhandel
Storgatan 7 0121-10098

God Jul & Gott Nytt År!

Egen tillverkning av Marzipan & Chokladpraliner
Mjölfria Lussekatter Julbröd Pepparkakor

Nu bakar
Janne olika
sorters
bröd i
stenugn

Från stenugn även
norrländsk mjukkaka
med kornmjöl

JANNES HEMBAGERI
Vardag 8-18 Lördag 8-14
Hagatorget www.janneshembageri.se 0121-100 52

Nu är julen snart hos oss
Klappen handlas här förstås
Ge dig service är vår grej
Säkert finns det nå't åt dej

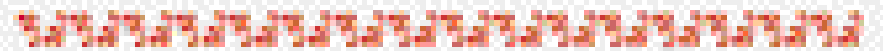
Välkomna, vi bjuder på glögg & pepparkaka
under adventsmarknaden

Hagatorget Söderköping 0121-13906

FOTO: Thomas Pettersson www.lumicon.se

Adventsmarknad Söderköping

28 – 30 november 2008

Årets julfirande i Söderköping inleds med den traditionella adventsmarknaden med torg som dignar av mat, godsaker och julpynt. Bratorna tänds, julbordet dukas, det pyntas och pyntas och butikerna visar sina vackra julskyltningar. I Brunnsalongen finns hantverkare, vid Hagatorget bjuds det på godispåsar och dans kring granen och ruotom i staden höjs stämningen med musik, smaker och ljus.

*Välkommen till Söderköpings
Adventsmarknad. Mer än 200 utställare
på flera olika platser i stadskärnan dukar
bordet med konst, konsthantverk, mat,
bakverk, sötsaker, lotterier och kaffe med dopp.*

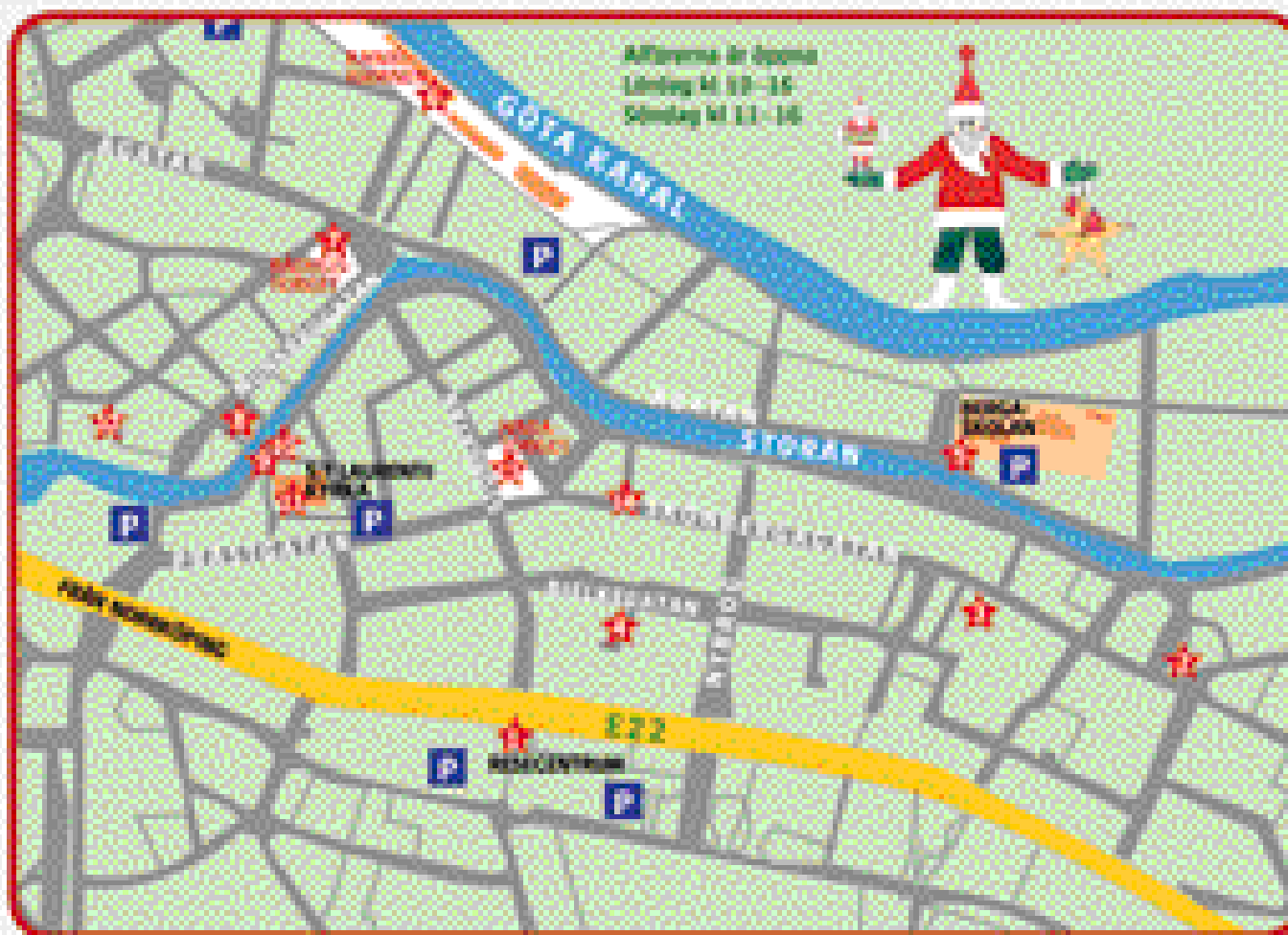
Fri entré och fri parkering.

För mer information kontakta
Söderköpings Turistbyrå
Tel: 0121-181 60
E-post: turistbyran@soderkoping.se
www.soderkoping.se

FOTO: Thomas Pettersson www.lumicon.se

- ★ Stinsen
- ★ Söderköpings Brunn Brunnstälungen
- ★ Bengt W Larsson
- ★ Korps hantverksbod
- ★ Bergshallen
- ★ Kanalhamnen
- ★ Rådhusorget
- ★ Vidaröskalen
- ★ Mularska huset
- ★ Gamla gymnastiken
- ★ S:t Laurentii kyrka
- ★ Drothems kyrka
- ★ Hagatorget
- ★ Skönbergagatan

Illustration: Jenni Bergström

1. Stinsen
Bäckverket, lö 10-16

2. Brunnstälungen
Utställare med hantverk, lokalproducerad mat mm. fr 12-18, lö-sön 10-17

3. Bengt W Larsson keramik
fr 12-18, lö-sön 10-17

4. Korps hantverksbod
Julpyssel, workshop i historisk anda. Servering av varm mjölk. fr 10-18, lö 10-16, sön 11-16

4. Söderköpings Konferens & Pensionat.
Föreläsning, Thailandskt julbord i samarbete med Sam Thailand. Bord boken på 0121-162 80.

5. Bergshallen
Barntrösk, Fekspöken, sön 14. Barn 3-7 år. Föreläsning vid Stinsen, tel: 0121-162 00

6. Jultävling vid Kanalhamnen med öppna butiker. Hottåranger och kaffier. Glögg och pepparkakor. Kom och njut i vår charmiga kanalhamn.

6. Kanalbyråens komitén
Utställare, föreläsning av julbörshörs. fr-sön 7-21

7. Storgatan/Rådhusorget
Lions marknad. Lottmäss, varm korv, Lions buffélag, repfärdiga lärer från Rådhusorget-Brunnstälungen. lö-sön 10-17

7. Tonneparad
Kom uttådel till vår tonneparad, avslut sön 13 från Rådhusorget via Kanalhamnen till Hagatorget. Dansen kring granen börjar 14. An Söderköpings köpmän

7. Rådhuset
BländArt har utställning i Gården Rådhuset. Öppet lö-sön 12-16

7. Café Lustgården/Försemaniska Gården
Föreläsning av godis, glögg och kaffeservering. fr 12-18, lö-sön 10-17

7. Västbergs skulptör/Storgatan
Utställning, öja, skulpt. fr 10-18, lö-sön 12-17

8. Vidaröskalen
Myg julfuga med utställare, kaffe, korv och glögg. lö-sön 10-17

9. Mularska huset
Utställningar i konduktörsträffarna. Öppet lö-sön 11-16

10. Gamla gymnastiken
Föreläsning av textiler från Hamnhuset. lö-sön 10-17

11. S:t Laurentii kyrka
Simeonsdikt, lö 18. Adventsmässa, kyrk kör och trumpet, sön 13.

12. Drothems kyrka
Musikgudstjänst sön 18. S:t Drottens kyrk kör.

13. Hagatorget
Bodar och bord med diverse försäljning. Dans kring granen lö-sön 14. Godis till alla barn. Julshow med 20 barn och ungdomar från Söderköpings Cirkus och Variett, lö 12 och 15. Presentation av Lucia-kandidater sön 14.30. Musikklänorna underhåller från scenen.

13. Söderköpingsstämman
besöker Hagatorget. lö-sön kl 11-16

13. SIK
Säljer granar, kransar, korv, lotten på Hagatorget. Rösta på ättis Lucia.

13. Pansyrledning
Hagatorget. sön 12-15

14. Skönbergagatan
Tomtenissar delar ut pepparkakor. Sång, musik och aktiviteter.

Julbord
Serveras på bland annat Söderköpings Brunn, Åsaffert, Restaurang La Uva, Göta Källare, Restaurang Maritime och julgott på stadens kaféer.

På sta'n
Julskytning. Pågå hela helgen i stadens butiker. Lö 10-16, sön 11-16. Var med och rösta fram det bästa skyttevärdet!

Skönbergs kyrka
Adventsgudstjänst sön 13. Barnkören Små Tonen.

Med reservation för ev. ändringar

FOTO: Thomas Pettersson www.julstern.se

FIRST STOP
DIN LOKALA DÄCKVERKSTAD

NORANZA 2 BUZZAK NORDIC

NORANZA 2 är ett högklassigt dubbdäck som bemästrar de mest krävande nordiska vinterförhållanden.

BUZZAK NORDIC lyfter egenskaperna till nya höjder för dubbfria däck på krävande vinterväglag.

Däck för säker och trygg körning.

BRIDGESTONE
PASSION FOR EXCELLENCE

KÄRNFELT'S
Däck AB

VARMT VÄLKOMMEN!
Tel 0121-158 08
G. Norrköpingsvägen 5

En gång Beckers-kund alltid Beckers-kund

Beckers Bil är förtroende
- vänd dig till oss för begagnade bilar!
Alltid ett 60-tal väl iordningställda bilar
MRF-an slutna för Din trygghet
Mer än 50 år i branschen

BEG BILSPECIALISTEN
BECKERS BIL
Söderköping • www.beckersbil.se • 0121 - 145 45

Vi har manuella diskar för
ost, delikatesser, fisk och kött
Catering för alla tillfällen

Hemköp

Ditt skafferi

Öppet 9-21 alla dagar

Söderköping 0121-196 90 www.hemkop.se

Vardagar 9:30-18 Lördagar
9-13 Stängt 20/12 - 1/1
Vi önskar alla en Trevlig Helg

Leif "Salla" Sahlin på Djurbergs är 62 år. Vi är många söderköpingsbor som under årens lopp fått hjälp av Leif. Han har hela sitt liv jobbat i järnaffär.

Det har funnits fler järnaffärer än Djurbergs i Söderköping. En affär låg i ett sedan länge rivet hus vid Rådhusorget och Nilssons Järnaffär i Karstenhof på Ågatan. Det var där, till Nilssons Järnaffär, som Leif kom 1962. Han var då 16 år. Efter 5 år flyttade han till Norrköping och blev anställd vid Nilfors Järnaffär på Hospitalsgatan. Affären låg i ett äldre hus ungefär mitt emot nuvarande Systembolaget. Alldeles intill järnaffären låg Weydes färgaffär.

Längtan till Söderköping resulterade i att Leif 1969 blev anställd vid Djurbergs Järnaffär. Företaget låg vid den tiden på Storgatan 4, vid nuvarande NT. Fastighetens fasad mot gatan var då helt annorlunda än den är idag. Det var stora skyltfönster och murad yttervägg - en tillbyggnad på ett gammalt hus. På gården fanns mängder av utrymmen för förvaring. Gården hade tidigare använts som hållgård och det fanns gott om gamla utrymmen för hästar där. Nu kunde de användas för att förvara järnvaror. Men när planer för innerstaden tog form var verksamheten tvungen att flyttas. I samband med Djurbergs flytt revs det gamla huset med utbyggnad och en ny byggnad uppfördes i samma stil som NT-byggnaden.

1978 flyttade Djurbergs till sina nuvarande lokaler. Och Leif följde med. Något år senare övertog Bo Djurberg efter sin far Nils.

Som många läsare kanske minns, så hade vi en smal-

spårig järnväg här i Söderköping. På den kunde man bland annat ta sig till Norrköping och till Valdemarsvik. Vi hade två stationer i Söderköping. Norra Stationen låg inte långt från nuvarande Djurbergs, men ett stycke mot Ramunderberget. Från Norra Stationen gick stickspår till Kanalhamnen. Centralstationen låg ungefär där Nybrogatan passerar E22. Mycket gods till järnaffären kom på järnväg. Transporter av skrymmande järnvaror in i den trånga stadskärnan var inte helt problemfria.

Leif minns hur det såg ut i järnaffärer förr. Slit, släp

upp och ner för trappor. Allt gjordes för hand. Inga hjälpmedel som truckar till exempel. Allt såldes över disk. En disk vars översida var klädd med plåt. Mycket köptes "löst". Dvs man köpte t ex ett antal skruvar som räknades för hand och lades i en "Karamellstrut".

I dag ser handeln helt annorlunda ut. Sortimentet har vidgats och omfattar även vitvaror och byggprodukter. Det är självbetjäning nu, men trevliga anställda hjälper köpare tillrätta. Borta är numera tiden då man gick in i affären för att köpa 5 skruv av en viss

sort och fann att plastfickan med skruvar innehöll bara 4. Det var bara att köpa en hel påse till om det skulle räcka. Numera har man övergått till lösvikt igen. Men istället för att räkna antalet, väger man och beta-lar för vikt istället.

Mycket har alltså ändrats. Men minnena från förr består. Visst var det slitigt då men det hände kul saker också:

En kock på Brunnen sände en ung lärling till Djurbergs för att inhandla dynamit till Spränganka.

Norr

Dina vänner

Leif "Salla" Sahlin & Djurbergs

Leif "Salla" Sahlin

Välj en Svensk

Bra och prisvärda
soffor från
Möbelforum

Levereras & monteras utan
kostnad

FACETT Svensktillverkad
byggbar sektionsoffa från
Möbelforum med överlägsen
komfort, 165x370 cm. Exkl
nackkudde & prydnadskudde
NU 13.040:-
624:-/mån/23 mån

MÖBEL TREND

Söderköping Ågatan 3 • 0121-102 10
Månd 10-19 • tors-lörd 10-18
Lörd 10-14 • Sönd 11-15

För en personlig hemmijö

www.mobeltrend.se

Annonsera gratis på

Här finner du kanske
också vad du söker

Eller verkmästaren som sände sin nyblivne praktiskt för att inhandla 2 synvinklar och 1 ögonmått.

- Efter 46 år i branschen är man inte utlärd. Det kommer ständigt nya produkter som vi måste kunna, säger Leif "Salla" Sahlin. Att kunna hjälpa människor tillrätta är en tillfredsställelse bara det.

Vidar Jansson

Söderköping är en fantastisk sommarstad. Det är främst då som alla evenemang sker till och med Söderköpings Gästabud i mitten av september.

Hit kommer tillfälliga turister för att besöka vår stad - se på eller delta i upptåg, dans, uppvisningar, utställningar, teater, kanske lära om stadens historia, äta gott, flanera på sta'n och Kanalhamnen, göra inköp, äta glass, ta en båtutur ut i vår unika skärgård, mysa ha det gott och bära med sig trevliga minnen som lockar till att återuppleva dem.

Det är väl så här vi vill se och ha vår stad. Men om staden och det man vill uppleva ständigt är

en upprepning av tidigare satsningar, kommer intresset att svalna. Att leva innebär förnyelse - förändring.

Satsningar för att "lyfta fram" Söderköping som turiststad har varit framgångsrika. Jag tänker främst på möjligheterna att utnyttja en medeltida handelsplats, Göta kanal, Skärgården och Söderköpings Gästabud.

Göta kanal utvecklas genom Kanalbolaget och inte minst av våra vänner och aktörer i kanalhamnen. Det är stor skillnad nu och för bara 10 år sedan.

Gästabudet har även det genomgått en fantastisk utveckling där bland andra mängder av frivilliga krafter deltar.

Skärgården har det gjorts försök att utveckla genom till exempel skärgårdslinjen, men ännu står detta helt unika område öppet för en varlig utveckling. Det borde till initiativ för att göra skärgården ännu mer tillgänglig. Tillfälliga turister här har inte tillgång till egen båt. Men det finns aktörer i skärgården som mer än gärna tar hand om intresserade. Samordning kanske. Paket för de som vill uppleva.

Så kommer vi då till själva staden. Personligen tror jag inte på att de föråldrade skyltarna vid E22 lockar till upptäckter i sta'n. Det måste till något levande, något som drar uppmärksamheten till sig och som skvallrar lite

om vad som väntar om man besöker oss. Jag har sagt det förr - men det är nog flaggspel med flaggor och standarder med olika utformningar som kittlar mest - om man vill slå vakt om det medeltida vill säga.

Varför inte göra våra infarter till riktigt välkomnande portar. Rikligt flaggspel och möjlighet att stanna för att ta del av samlad information i närheten. Kanske lådor med infomaterial att ta med.

Och så till det där med öppettider. Utomlands öppnar man ofta inte butiker förrän långt in på förmiddagen. Men de har oftast öppet på kvällen så länge det finns folk på gatorna. Utomlands går det och där är det mörkt

tidigt. Här går inte solen ner förrän vid 10-tiden på kvällen. Det är ljus. Varför inte ta vara på detta. Det är ju under den ljusa delen av året vi "sparar" för att klara den mörka.

Vidar Jansson

PS Varför står vår kungatron undangömd vid muséet? Ställ den någonstans vid Rådhus-torget istället! Många vill säkert fotografera någon i den. Bakgrunden kan då bli Rådhuset, bron, Storån och Storgatan. Troligen fantastisk trevliga bilder som också marknadsför oss gratis. DS

God Jul & Gott Nytt År tillönskar vi alla våra kunder

**SKRUVDRAGARE
BOSCH IXO III
Kampanj 449:-**

Brandvarnare 79:-

Jordfelsbrytare 89:-

**10% på Kikarsikten från
BUSHNELL, BURRIS OCH MEOPTA.
Pris exempel
BUSHNELL BANNER 4-12X40 1885:-
(så långt lagret räcker)**

Julklappstips!!

DJURBERGS

JÄRN • BYGG • FÄRG

Woody

hemma

interJAKT

www.djurbergs.se

Ågatan 4 SÖDERKÖPING Tel. 0121-120 20 Fax 0121-215 63

**MOTORSÄG
STIHL MS 170
1590:- Ord. 1990:-
(så långt lagret räcker)**

**GLASLYKTA PÅ FOT
i snygg presentförpackning.**

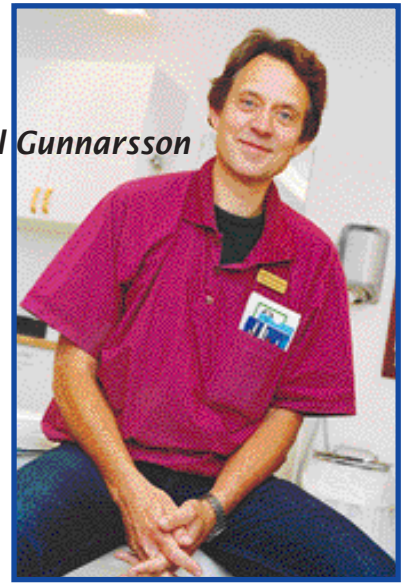
**79:- Ord. pris 149:-
(så långt lagret räcker)**

Vem är sjuk?

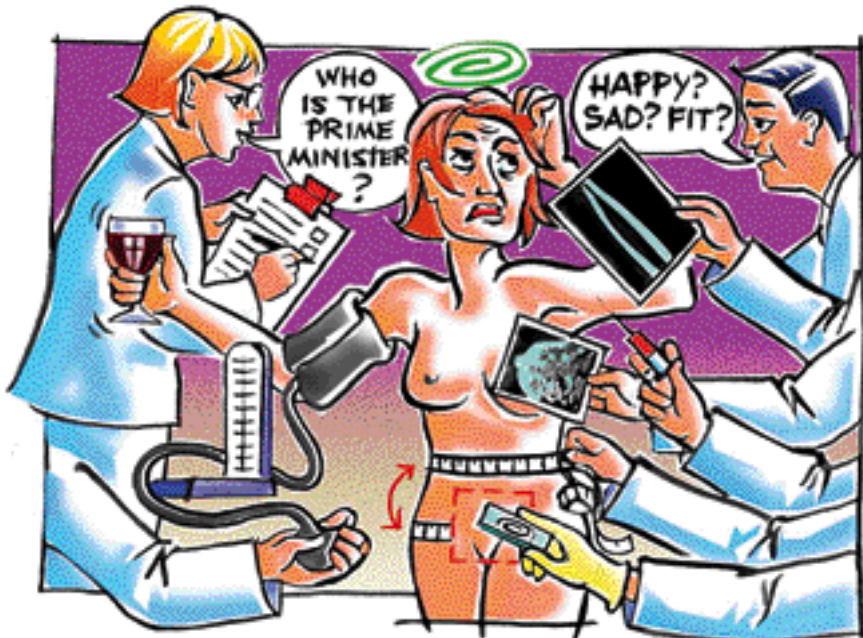
av Kjell Gunnarsson, distriktsläkare

Kjell Gunnarsson

Läsarna får gärna komma med kommentarer till artikeln eller frågor i medicinska frågor, hälsar Kjell

Sänd till:
info@lillatidningen.com
De vidarebefordrans till Kjell

Till min mottagning kommer det ganska ofta människor som köpt en apparat för att kolla sitt blodtryck, eller låtit någon bekant som har en sådan manick kolla trycket. Ibland har man i stället mätt blodtrycket på apoteket. Det är när värdet ligger lite högt som man vänder sig till vårdcentralen. Andra har gjort en hälsokontroll via sin företagshälsovård som då funnit att kolesterolvärdet var högt och man skriver därför en remiss till mig på vårdcentralen för att ta hand om detta. Häromdagen ringde en kvinna och ville boka ett besök angående ett högt kolesterolvärde som uppmäts när hon varit på en hälsomässa. Man kan ibland också få sitt kolesterolvärde testat på Maxi och liknande köpcentra.

Dessa män och kvinnor är oftast alldeles friska men nu är man orolig. Är jag sjuk? Måste jag ta piller för blodfetterna eller blodtrycket?

Frågorna är inte alldeles lätta att besvara. För några år sedan gjorde några energiska norska forskare en intressant undersökning. Man gick ut med ett erbjudande om att kolla blodtrycket och blodfetterna på en hel befolkning. Samtliga

invånare mellan 20 och 80 år i Nord-Trøndelag tillfrågades och man lyckades få cirka 67 % av männen och 76 % av kvinnorna att nappa på erbjudandet – över 62 000 personer deltog i undersökningen. Till saken hör att dessa norska män och kvinnor är en av världens friskaste befolkningar med en genomsnittlig livslängd som är längre än på de allra flesta håll i världen. Dessa norrmän har också ofta en sund livsstil, man röker mindre och rör på sig mer än i många andra länder. Man är spänstig och går på tur! Troligtvis var också de som nappade på

erbjudandet i genomsnitt friskare än de som avstod – det brukar ofta vara så med hälsokontroller. De som borde vara mest bekymrade över hälsorisker bryr sig minst och vice versa.

Man jämförde sedan resultaten med 2003 års Europeiska riktlinjer för prevention av hjärt-kärlsjukdom, i huvudsak avser man då förebyggande arbete mot hjärtinfarkt och stroke. Där anges att blodtrycket inte bör vara över 140/90 och det totala kolesterolvärdet inte över 5 millimol per liter blod. Och vad fann man? Resultaten borde ha

gjort forskarna förvånade och kanske lite bestörta – åtminstone baxnar jag när jag ser siffrorna. Redan i 25-30 årsåldern har nära hälften av inneväanarna "olämpliga" nivåer på blodtrycket eller blodfetterna och i 50 årsåldern skulle cirka 90 % av dessa norrmän betraktas som "sjuka" om vi valde att använda gränsvärdena för hjärtpatienter. Jag är alldeles övertygad om att vi skulle finna ungefär samma siffror, möjligen något "sämre" om vi gjorde en liknande undersökning i Östergötland.

Så vilka slutsatser drar vi av detta? Ja först och främst

tycker jag att undersökningen pekar på det orimliga i att göra massundersökningar av blodfetter och blodtryck på helt friska människor. Det skulle skapa en alldeles orimlig arbetsbörda för sjukvården som har andra och viktigare uppgifter – att ta hand om de som är sjuka till exempel. Tid och pengar skulle tas från dessa patienter. En annan slutsats är att man inte okritiskt kan använda gränsvärden som gäller för redan hjärt-kärlsjuka patienter på friska individer. Dessutom innehåller frågan om massundersökningar – så kallad screening – en del etiska frågor. Är det rätt och riktigt att oroa helt friska människor och att få dem att känna sig sjuka? Kanske äta medicin under många år – i värsta fall uppleva biverkningar av behandlingen. Dessutom tvingas gå på regelbundna kontroller.

farkt eller stroke, patienter med diabetes och några andra grupper. Där har forskning visat att det är meningsfullt att mäta blodfetter och blodtryck och många gånger även erbjuda behandling (men för de som är tidigare helt friska har man alltså inte kunnat visa samma nytta med förebyggande behandling). Dock måste patienten få fullgod information om meningen med behandlingen. I stil med; "om du tar det här pillret dagligen i 5 år kan du minska din risk för hjärtinfarkt från cirka 10 % till cirka 8 eller 9 %" eller ännu hellre omvänt "du kan öka chansen att slippa hjärtinfarkt från 90 till 91-92 %" (siffrorna är mycket grova men fullt rimliga – det är i den här storleksordningen som nyttan av behandlingen ligger). Patienterna måste sedan få göra sina egna val – det är ju deras liv och hälsa det handlar om.

Jag känner själv stor tveksamhet för dessa så kallade hälsokontroller. Jag tycker att vi i vården i första hand skall inrikta oss på att ta hand om de sjuka. I detta sammanhang till exempel de som har haft en hjärtin-

Kjell Gunnarsson

Julbord på Söderköpings Brunn

DEC 2008	LÖR 28/11	SÖN 30/11	FRE 3/12	LÖR 4/12	SÖN 7/12	FRE 12/12	LÖR 13/12	SÖN 14/12	TIS 16/12	ONS 17/12	TOR 18/12	FRE 19/12	LÖR 20/12	SÖN 21/12	ONS 24/12	SÖN 28/12	MAN 29/12	ONS 31/12
Julbord kl 12-15 415,- kr																		
Julbord kl 12-17 415,- kr																		
Julbord kl 13-17 415,- kr																		
Julbord kl 18-22 450 kr																		

Varmt välkomna till oss på Söderköpings Brunn och till vårt stora traditionella julbord. På kalendern kan du se när vi har julbord, vad det kostar. Eftersom barnen inte är så stora i maten, kostar julbordet bara 300,- kr för barn upp till 8 år och 150,- kr för barn mellan 9 och 12 år. Dessutom underhållning har vi lördagarna 28/11, 6/12 och 20/12. Vår för inte gås er en frodig helg med glögg, julbord, övernattning och god frukost! Hela arrangemanget kostar bara 1.200,- kr per person i dubbelrum. Enkelrumstilligt 150,- för barn upp till 12 år kostar motsvarande belopp 500,-. Utana er själva en julkäpp en liten miniserkost här på Söderköpings Brunn.

**Vi på Söderköpings Brunn önskar alla
God Jul & Gott Nytt År!**

Boka bord och tid.
Ett litet julkäppstips! Vi säljer presentkort till olika behandlingar i vår Spa-avdelning!
Ring och beställ din julkäpp på telefon 0121-109 00
info@sbrunn.se
www.soderkopingsbrunn.se

Varmt välkomna till Söderköpings Brunn

Söderköpings Brunn
Skönbergagatan 35
tel 0121-109 00
www.soderkopingsbrunn.se

**Må säga vad man vill
om ett syndigt leverne
- men det är allmänbildande**

Hjalmar Bergman